

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА
МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»**

Студентки 2 курсу 4м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
оподаткування в міжнародному
бізнесі»

Галеса
Євгенія Валеріївна

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Задніпровський
Олександр Григорович

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько
Микола Миколайович

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра Обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність Облік та оподаткування
Спеціалізація Облік та оподаткування в міжнародному бізнесі

Затверджую
Зав. кафедри Фоміна О.В.
« » 20 р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу студентів
Галесі Євгенії Валеріївні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи
Облік поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Затверджена наказом ректора від «18» грудня 2019 р. № 4355

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «01» грудня 2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи Обґрунтування теоретичних і методичних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Об'єкт дослідження Процес обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Предмет дослідження Організація і методика обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами та напрямки її вдосконалення на прикладі ДП «Лакталіс-Україна»

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано
1			
2			
3			

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»

2.1. Організація і методика обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

2.2. Порядок узагальнення в обліку та відображення інформації про поточні зобов'язання у фінансовій звітності за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»

3.1. Напрями удосконалення обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами на ДП «Лакталіс-Україна»

3.2. Заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань з використанням сучасних інформаційних технологій на ДП «Лакталіс-Україна»

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.12.2019	18.12.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	26.11.2020	26.11.2020
8.	Подання завершеної (переплетеної) роботи	01.12.2020	01.12.2020

7. Дата видачі завдання «18» грудня 2019 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Задніпровський О.Г.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми Бенько М.М.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняла до виконання студентка Галеса Є.В.

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Випускна кваліфікаційна робота Галеси Є.В. виконана у відповідності до затвердженої теми та завдання, містить результати дослідження обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами, як теоретичного так і прикладного характеру. Робота рекомендується до захисту в екзаменаційній комісії. Розгорнутий відгук додається.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Задніпровський О.Г.

(ПІБ, підпис, дата)

Відмітка про попередній захист

(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Гарант освітньої програми Бенько М.М.

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри
обліку та оподаткування

Фоміна О.В.

« » грудня 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	
1.1. Економічна сутність та класифікація поточних зобов'язань за міжнародними стандартами.....	6
1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами	15
Висновки за розділом 1	21
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»	
2.1. Організація і методика обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами	22
2.2. Порядок узагальнення в обліку та відображення інформації про поточні зобов'язання у фінансовій звітності за міжнародними стандартами	32
Висновки за розділом 2.....	36
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»	
3.1. Напрями удосконалення обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами на ДП «Лакталіс-Україна»	37
3.2. Заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань з використанням сучасних інформаційних технологій на ДП «Лакталіс-Україна».....	41
Висновки за розділом 3	48
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Актуальність теми. Перехід до ринкової економіки вимагає від підприємств підвищення ефективності свого виробництва, конкурентоспроможності продукції та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання та форм управління виробництвом. Значущу роль в цьому відводиться організації бухгалтерського обліку на підприємстві, а саме: обліку поточних зобов'язань.

Господарська діяльність підприємств не може бути без взаємодії з іншими суб'єктами підприємницької діяльності. Це закупівля сировини й матеріалів, пального, запасних частин, товарів, інших матеріальних цінностей. Також це може бути оплата за виконані роботи та надані послуги. Саме в цей момент виникають розрахунки із постачальниками та підрядниками.

У процесі виконання господарської діяльності виготовляється готова продукція, що може реалізовуватися покупцям на умовах передоплати. Підприємства здійснюють платежі до фондів соціального та пенсійного страхування, до бюджету по податках, виплачують заробітну плату.

У результаті фінансово-господарської діяльності підприємств виникають зобов'язання. Зобов'язання – це обов'язок підприємства сплатити заборгованість за товари, роботи, послуги. Вони виникають через існуючі борги підприємства або щодо надання певних активів, послуг іншому підприємству у майбутньому. Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Правильне відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності всіх розрахункових операцій є важливим для кожного підприємства, адже це застрахує його від санкцій з боку державних контролюючих органів і дасть змогу уникнути гальмування грошових та товарних потоків підприємства через вилучення з обороту фінансових ресурсів на виплату незапланованих санкцій. Важливим завданням керівника підприємства є створення ефективної системи внутрішнього контролю зобов'язань. Бухгалтерський облік фінансово-

господарської діяльності на підприємствах має забезпечувати зовнішніх і внутрішніх користувачів необхідною інформацією для прийняття рішень.

Суб'єкту, який приймає рішення, потрібна не будь-яка інформація, а лише повна, достовірна та своєчасна. Таким чином, організація обліку, аналізу фінансово-господарської діяльності, складання та подання звітності на підприємствах повинна відповідати цим трьом вимогам. Саме це визначає актуальність обраної теми.

Дослідженню поточних зобов'язань присвятили свої роботи як вітчизняні так і зарубіжні вчені, такі як Б.І. Валуєв, О.С. Бородкін, С.Л. Береза, Ф.Ф. Бутинець, О.О.Василик, А.М.Герасимович, Глен А. Велш, І.О.Власова, О.Н. Волкова, С.Ф.Голов, І.Губіна, Н.М., В.П. Завгородній, Ю.С.Ігумнов, Томас П.Карлін, Л.М.Кіндрацька, В.В.Ковальов, М. Я. Коробова, М.М. Коцупатрий, М.В. Кужельний, Н.М. Малюга, Є.В. Мних, Альберт Р. Макмін, В.В. Палій, В.Ф. Палій, В.В. Панков, М.С. Пушкар, М.Л. П'ятов, Б. Райан, Г.В. Савицька, С.В. Свірко, В.В. Сопко, Л.В. Чижевська, М.Г.Чумаченко, В.Г. Швець, А.Д. Шеремет, Деніел Г. Шорт та ін.

Мета даної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних і методичних засад обліку поточних зобов'язань ДП «Лакталіс-Україна» та розробці практичних рекомендацій щодо їх удосконалення, а також в розглянути особливостей обліку кредиторської заборгованості підприємства згідно національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та порівняти їх з міжнародними стандартами задля виявлення основних розбіжностей між ними.

Мета роботи досягається шляхом виконання таких **завдань**:

- ознайомлення і вивчення літературних джерел з бухгалтерського обліку та аналізу поточних зобов'язань;
- уточнення класифікації поточних зобов'язань за різними ознаками відповідно до потреб користувачів бухгалтерської інформації;
- розкриття економічної сутності поточних зобов'язань;

-дослідження організації і методики бухгалтерського обліку поточних зобов'язань на ДП «Лакталіс-Україна»;

-формулювання пропозицій з удосконалення організації і методики обліку поточних зобов'язань на базі ДП «Лакталіс-Україна».

Об'єктом дослідження є процес обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами на ДП «Лакталіс-Україна».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти організації та методики бухгалтерського обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами.

Гіпотеза дослідження: Науковою гіпотезою дослідження є припущення, що певна недосконалість організації і методики обліку поточних зобов'язань можуть привести до неповного інформаційного задоволення потреб для цілей управління, а відтак потребує вдосконалення.

Методи дослідження. Дослідження проводилося з використанням загальнонаукових методів дослідження, таких як аналіз, синтез, індукція, дедукція та спеціальних: порівняння, групування, структурно-динамічний аналіз, параметричний аналіз та ін.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти України та нормативні документи щодо обліку та аудиту поточних зобов'язань, нормативно-правові акти, що регламентують порядок визнання, оцінки та відображення в обліку поточних зобов'язань, Міжнародні стандарти фінансової звітності, праці вітчизняних і зарубіжних науковців, Інтернет-ресурси, практичні дані досліджуваного підприємства.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові положення і практичні результати дослідження опубліковано у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ-2020 у статті «Економічна сутність, класифікація та оцінка поточних зобов'язань».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Зобов'язання, що відображаються в бухгалтерському обліку, мають юридичний та економічний зміст. Як юридична категорія господарське зобов'язання – це господарські відносини, що регулюються правом. В силу цих відносин одна сторона уповноважена вимагати від іншої здійснення господарських операцій: передачі майна, виконання робіт, надання послуг тощо, а інша сторона зобов'язана виконувати вимоги щодо предмету зобов'язання і має при цьому право вимагати відповідну винагороду – сплату грошей, зустрічні послуги тощо.

Однією з найважливіших частин обліку операцій, що відбуваються на підприємстві, є облік саме поточних зобов'язань, тому що неможливе існування підприємства в якого не було б поточних зобов'язань.

На будь-якому підприємстві незалежно від напрямку діяльності існують зобов'язання підприємства перед постачальниками, підрядниками, працівниками, за короткострокові та довгострокові кредити, учасниками та ін. - всі ці зобов'язання є поточними.

До поточних активів належать грошові кошти та інші ресурси щодо яких можна вважати, що вони будуть перетворені на (продані за) грошові кошти чи використані протягом року з дати складання бухгалтерського балансу або протягом нормального операційного циклу підприємства.

Кредиторська заборгованість визнається, якщо вона відповідає її визначенню, може бути виміряна і є релевантною і достовірною.

Зобов'язання, в залежності від порядку визначення суми, поділяються на фактичні та умовні; в залежності від термінів погашення: короткострокові (поточні) та довгострокові.

Фактичні зобов'язання виникають на основі договору, контракту, одержаного рахунка, сума заборгованості по них відома.

За умовними зобов'язаннями, навпаки, точна сума не може бути визначена до настання певної дати. Це заборгованість зі сплати податків, відпусток тощо.

Короткострокові (поточні) зобов'язання мають бути погашені в процесі одного операційного циклу діяльності підприємства або протягом одного фінансового року після дати складання Балансу. Термін оплати довгострокових зобов'язань перевищує фінансовий рік.

Губачова О.М. зазначає, що оцінюються зобов'язання згідно з принципом собівартості, за номінальною вартістю. Як правило, вона вимірюється поточною дисконтованою оцінкою очікуваного платежу. По короткострокових зобов'язаннях величина дисконту незначна і кредиторська заборгованість може бути виражена за своєю номінальною вартістю в сумі, що підлягає сплаті в майбутньому. По довгострокових зобов'язаннях сума дисконту, як правило, є суттєвою. Тому договірні платежі по відсотках і погашенню довгострокової заборгованості мають бути дисконтовані. [15, с. 75]

В МСФЗ усі зобов'язання поділяються на поточні та непоточні (п. 60, 61 МСБО (IAS) 1), що в українській практиці відповідає поняттям коротко- та довгострокових зобов'язань. У системі МСФЗ розрізняють також існуючі (ті, що виникли внаслідок фактичного придбання активів) та майбутні зобов'язання (при укладенні невідомого договору про придбання активів у майбутньому, який містить штрафні санкції за невиконання зобов'язання) (п. 4.16 Концептуальної основи). При цьому поточні зобов'язання визнаються суб'єктом господарювання за таких умов (п. 69 МСБО (IAS) 1):

- очікується погашення цього зобов'язання в ході нормального операційного циклу. Якщо тривалість такого циклу не можна чітко виміряти, припускається, що вона становить 12 місяців;
- це зобов'язання утримується, в основному, з метою продажу;

- зобов'язання підлягає погашенню протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду;
- відсутня можливість відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум 12 місяців після закінчення звітного періоду.

Остап'юк Н. вважає, що є важливий нюанс: окремі зобов'язання (наприклад, торговельна кредиторська заборгованість і деякі нарахування премії до заробітної плати працівників) слід класифікувати як поточні, навіть якщо вони підлягають погашенню через більш ніж 12 місяців після закінчення звітного періоду (п. 70 МСБО (IAS) 1). Це обумовлено тим, що такі зобов'язання забезпечують операційний цикл підприємства і є його робочим капіталом[38]. У цілому до поточних зобов'язань у практиці діяльності підприємства належать:

- розрахунки з постачальниками і підрядниками, бюджетом, фінансовими установами (зазвичай розглядаються як фінансові зобов'язання – за МСБО (IAS) 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка», МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (з урахуванням особливостей використання МСБО (IAS) 39);
- розрахунки за короткостроковими виплатами працівникам (йдеться про виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників), які підлягають сплаті в повному обсязі протягом 12 місяців після закінчення періоду, у якому працівники надають відповідні послуги) та зобов'язання за соціальним страхуванням (МСБО (IAS) 19).

При цьому всі зобов'язання та заборгованості, що передбачають погашення грошовими коштами або іншими фінансовими активами (дебіторська заборгованість за торговельними операціями; векселі отримані; заборгованість за позиками до отримання; суми боргу за облігаціями до отримання) є фінансовими зобов'язаннями. Відповідно, визнання такого зобов'язання та його оцінку слід здійснювати із дотриманням МСБО (IAS) 32, МСБО (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 9. Усі інші зобов'язання класифікуються як

непоточні. Відповідно до Концептуальної основи головна характеристика зобов'язання полягає в тому, що суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість.

МСФЗ пропонують декілька видів оцінок, які можуть використовуватися при визнанні зобов'язань та їх відображенні в обліку та звітності (п. 4.55, 4.56 Концептуальної основи):

1) історичну собівартість або фактичну (сума грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, буде сплачена з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності);

2) поточну собівартість. Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язання на поточний момент.

Як поточну найчастіше використовують ринкову вартість об'єктів обліку або їх аналогів. Останній вид вартості використовується переважно для обліку активів та зобов'язань у складних ситуаціях господарської діяльності (наприклад, у разі припинення бізнесу або перевідступлення заборгованості через недостатність оборотного капіталу);

3) вартість реалізації (погашення). Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашення, тобто за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, що, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності або виходячи з умов договору при звичайному розвитку подій;

4) теперішню вартість. Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, що, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності. Інакше кажучи, дисконтована вартість дозволяє отримати суму грошових коштів, які будуть потрібні в майбутньому для погашення зобов'язання, яке ми маємо зараз, з урахуванням їх можливого знецінення протягом періодів перебування зобов'язань на балансі підприємства.

За твердженням Задніпровського О.Г. міжнародні стандарти засадничо трактують оцінку об'єктів обліку як процес розрахунку грошових коштів, за якими об'єкти визнані і внесені в звітність підприємства.

Методичні рекомендації МСБО та МСФЗ з цих питань зводяться по суті до трактування наступних методів оцінки:

- оцінки за історичною собівартістю зобов'язання - у вартості, еквівалентній сумі активів, що можуть бути передані в рахунок сплати зобов'язання, або в сумі грошових коштів чи їх еквівалентів, які будуть сплачені з метою погашення зобов'язання у процесі звичайної господарської діяльності підприємства (тлумачення МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», п.37);

- оцінки за амортизованою собівартістю – в сумі, за якою зобов'язання оцінили при первісному визнанні, мінус виплати основної суми боргу, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення, мінус будь-яку часткове списання суми боргу;

- оцінки за справедливою вартістю, що припускає, «що актив або зобов'язання обмінюється між учасниками ринку у звичайній операції продажу активу або передачі зобов'язання на дату оцінки за поточних ринкових умов»[19].

Окремі зобов'язання можуть значною мірою визначатися тільки із застосуванням попередніх оцінок. Деякі суб'єкти господарювання описують такі зобов'язання як забезпечення (п. 4.19 Концептуальної основи).

Відповідно до МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» забезпечення є зобов'язаннями з невизначеним строком або сумою. У даному аспекті зобов'язання слід розглядати за такими видами (п. 10 указанного стандарту):

- 1) конструктивне зобов'язання – зобов'язання, яке є наслідком дій суб'єкта господарювання, тобто виникає в результаті дій, підтверджених конкретними первинними документами:

- суб'єкт господарювання вказав іншим сторонам, що він візьме на себе певну відповідальність згідно з порядком, установленим його минулою практикою, опублікованими політиками чи достатньо конкретною поточною заявою;

- як наслідок, суб'єкт господарювання створив обґрунтоване очікування в інших сторін, що він виконає ці зобов'язання.

Наприклад, суб'єкт господарювання оприбуткував запаси від постачальника. Отже, у підприємства виникло зобов'язання погасити свою заборгованість;

2) умовне зобов'язання, яким визначають:

- або можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій та існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання;

- або існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання, або суму зобов'язання не можна оцінити досить достовірно.

Найбільш типовим і характерним прикладом умовного зобов'язання є зобов'язання, які можуть виникнути у процесі очікування рішення суду за справою, що розглядається на момент формування звітності і пов'язана з господарською діяльністю підприємства. У ході розгляду справи жодна із сторін не має достовірної інформації про те, чи виникне відповідна заборгованість та чи доведеться витратити ресурси на задоволення претензії.

Одночасно забезпечення доцільно відокремлювати від інших зобов'язань. Тобто забезпечення формуються для погашення зобов'язання, якщо або коли вони виникнуть у підприємства. Наприклад, зобов'язання за гарантійним ремонтом. При продажу товарів підприємство не може передбачити, чи дійсно виникнуть проблеми з товаром, які вимагатимуть гарантійного ремонту, а якщо й виникнуть, то невідомо, коли саме.

Відповідно до п. 14 МСБО (IAS) 37 забезпечення слід визнавати, якщо:

- суб'єкт господарювання має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події (наприклад, підприємство реалізувало товари, за якими передбачається післяпродажне обслуговування протягом гарантійного строку);
- імовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання (у будь-якому разі на виконання гарантійного ремонту витратиметься певний обсяг ресурсів – запасів, грошових коштів тощо);
- сума зобов'язання може бути достовірно визначена (як правило, зобов'язання у частині гарантійних ремонтів установлені на певному рівні).

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.

При здійсненні трансформації фінансової звітності та переходу на складання звітності за МСФЗ слід урахувати, що забезпечення створюються, якщо на кінець звітного періоду підприємство мало існуюче зобов'язання.

Зауважимо, що найважливішим питанням обліку зобов'язань і забезпечення є використання методу оцінки для формування забезпечення залежно від зобов'язань (п. 39, 40 МСБО (IAS) 37). Обраний метод повинен забезпечувати найкращу оцінку видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на кінець звітного періоду.

Слід також указати на необхідність документального підтвердження будь-яких записів у бухгалтерському обліку, причому не лише через прискіпливість користувачів, але й з урахуванням особливостей роботи контролюючих органів. Це стосується, наприклад, формування резервів на оплату відпусток, яке має бути передбачене Положенням про облікову політику, чи резерву гарантійного обслуговування, створення якого слід закріпити у внутрішніх розпорядчих документах із регулювання порядку продажу і надання пов'язаних з ним послуг.

Безумовно, первісно визначену оцінку потрібно буде скоригувати відповідно до конкретних обставин із використання забезпечень (така можливість, зокрема, передбачається у п. 59 МСБО (IAS) 37).

Важливо також дотримуватися умови цільового використання забезпечень (п. 61 МСБО (IAS) 37), підтверджуючи його належним чином оформленими документами.

У фінансовій звітності суб'єкт господарювання повинен розкривати таку інформацію про забезпечення (п. 84, 85 МСБО (IAS) 37):

- балансову вартість на початок і кінець періоду; - додаткові забезпечення, здійснені протягом періоду, включаючи збільшення існуючих забезпечень; - використані протягом періоду суми (тобто витрачені та списані за рахунок забезпечення); - невикористані та сторновані протягом періоду суми; - збільшення протягом періоду дисконтованої суми, яка виникає із плином часу, і вплив будь-якої зміни ставки дисконту;
- стислий опис сутності зобов'язання і визначення очікуваного часу будь-якого відповідного вибуття економічних вигід;
- відомості про невизначеність щодо суми або часу такого вибуття. Там, де необхідно надати відповідну інформацію, суб'єкт господарювання має розкривати основні припущення щодо майбутніх подій;
- суму будь-якої очікуваної компенсації із зазначенням суми будь-якого активу, визнаного для цієї очікуваної компенсації.[33]

Що стосується умовних зобов'язань на кінець звітного періоду, то слід надати стислу інформацію про сутність такого зобов'язання і, якщо можливо (п. 86 МСБО (IAS) 37):

- наближену оцінку його фінансового впливу, здійснену згідно із п. 36–52 цього стандарту);
- інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття;
- можливість будь-якої компенсації.

Наступним досить важливим питанням, основами якого повинен володіти бухгалтер, починаючи працювати із зобов'язаннями за міжнародними

стандартами, є облік розрахунків із працівниками за МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам». Такі розрахунки також поєднують у собі поточні та непоточні зобов'язання.

Згідно із п. 7 та 17 даного стандарту основними видами виплат працівникам (усі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками) є (п. 8 МСБО (IAS) 19):

1) короткострокові виплати працівникам:

- зарплата робітників та службовців, внески на соціальне забезпечення;
- короткострокові компенсації за відсутність на роботі (лікарняні, щорічна відпустка та інші);
- участь у прибутку та премії; - винагороди у негрошовій формі (медичне обслуговування, надання житла, автомобілів та інші);

2) виплати по закінченні трудової діяльності – це виплати працівникам (окрім виплат при звільненні), які підлягають сплаті після закінчення трудової діяльності:

- пенсійне забезпечення; - інші виплати після закінчення трудової діяльності (страхування життя та медичне обслуговування після закінчення трудової діяльності);

3) інші довгострокові виплати працівникам – це винагороди працівникам (крім виплат після закінчення трудової діяльності на підприємстві та вихідної допомоги), які не підлягають виплаті в повному обсязі протягом 12 місяців після закінчення періоду, у якому працівники надали відповідні послуги):

- додаткові оплачувані періоди відсутності на роботі (довгострокові відпустки за вислугу років або оплачувані академічні відпустки);
- виплати з нагоди ювілеїв чи інші виплати за вислугу років;
- виплати у разі тривалої непрацездатності;

4) виплати при звільненні – це винагороди працівникам, які є результатом одного із двох подій:

- рішення підприємства розірвати трудову угоду з працівником до досягнення ним пенсійного віку;

- рішення працівника про звільнення за власним бажанням при скороченні штатів в обмін на таку винагороду.

Слід зауважити, що компенсація за відсутність відповідно до п. 14 МСБО (IAS) 19 поділяється на накопичувальну та ненакопичувальну.

Накопичувальні оплати періодів відсутності можуть бути:

- гарантованими (працівникам надається право отримати грошові виплати за невикористане право при звільненні);
- негарантованими (працівникам не надається право на отримання грошових виплат за невикористане право при звільненні).

Ненакопичувальні компенсації за відсутність на роботі не переносяться на майбутні періоди. Вони закінчуються, якщо право на відсутність, яке виникло у звітному періоді, не використовується повністю, і не надають права працівникам на отримання при звільненні компенсації за невикористані дні в межах права на відсутність.

Премії та участь у прибутку нараховуються у звітному періоді, у якому виникло право на такі премії. Зазвичай для здійснення таких виплат створюється резерв, і якщо премії нараховані, але не виплачені протягом 12 місяців їх слід відображати у складі довгострокових зобов'язань за іншими винагородами. Незважаючи на свою назву (премії та участь у прибутку), ці витрати відображаються не як використання нерозподіленого прибутку, а як витрати звітного періоду.[38]

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Згідно з четвертим розділом концептуальної основи фінансової звітності основна характеристика зобов'язання полягає в тому, що суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість. Зобов'язання – це обов'язок чи відповідальність діяти або робити певним чином. Зобов'язання можуть мати юридичну силу внаслідок контрактних зобов'язань або законодавчих вимог. Як правило, так буває, коли йдеться, наприклад, про кредиторську заборгованість

за отримані товари та послуги. Але зобов'язання також виникають у результаті повсякденної ділової практики, традиції та бажання підтримувати добрі ділові стосунки або діяти справедливо. Якщо, наприклад, суб'єкт господарювання вирішує змінити політику і виправити недоліки своєї продукції, які виявилися після закінчення гарантійного строку, суми очікуваних витрат щодо вже реалізованих товарів вважатимуться зобов'язанням суб'єкта господарювання.

Треба розрізняти існуючі та майбутні зобов'язання. Рішення управлінського персоналу суб'єкта господарювання придбати активи в майбутньому саме собою не веде до виникнення зобов'язання. Як правило, зобов'язання виникає тільки тоді, коли актив отримано або коли суб'єкт господарювання укладає невідмовну угоду придбати актив. В останньому випадку невідмовність угоди означає, що економічні наслідки невиконання зобов'язання, наприклад, у зв'язку зі штрафними санкціями, не дадуть суб'єктові господарювання можливості уникнути вибуття ресурсів на користь іншої сторони.

Погашення існуючого зобов'язання, як правило, означає, що суб'єкт господарювання віддає ресурси, які втілюють економічні вигоди, з метою задоволення претензій іншої сторони. Погашення існуючого зобов'язання може здійснюватися різними способами, наприклад, шляхом: а) сплати грошових коштів; б) передачі інших активів; в) надання послуг; г) заміни даного зобов'язання іншим зобов'язанням; г) перетворення даного зобов'язання на власний капітал.

Зобов'язання може бути погашене й іншим шляхом, наприклад, якщо кредитор відмовляється від своїх прав або позбувається їх.

Зобов'язання виникають у результаті минулих операцій або інших минулих подій. Так, наприклад, придбання товарів і отримання послуг призводить до виникнення кредиторської заборгованості (якщо вони не були попередньо сплачені або сплачені після доставки), а одержання позики банку призводить до зобов'язання повернути її. Суб'єкт господарювання може також визнавати зобов'язанням майбутні знижки, основані на щорічних закупках

покупців; у такому випадку реалізація товарів у минулому є операцією, внаслідок якої виникає зобов'язання.

Окремі зобов'язання можуть значною мірою вимірюватися тільки із застосуванням попередніх оцінок. Деякі суб'єкти господарювання описують такі зобов'язання як забезпечення. В окремих країнах такі забезпечення не визнаються як зобов'язання, оскільки концепція зобов'язання визначена вузько й охоплює тільки ті суми, котрі можуть бути визначені без застосування попередніх оцінок. Отже, якщо забезпечення містить існуюче зобов'язання і відповідає решті визначення, воно розглядається як зобов'язання, навіть якщо його сума має бути попередньо оцінена. Прикладом є забезпечення платежів, що мають бути зроблені згідно з існуючими гарантіями та забезпеченням пенсійних зобов'язань.[27]

Для раціональної організації обліку та контролю зобов'язань облікова служба підприємства повинна ретельно дотримуватись чинного законодавства України та керуватись у своїй діяльності затвердженим переліком законодавчо-нормативних актів, основні з яких наведені в Додатку А.

Відповідно до наказу Мінфіна від 16.09.2019 р. №379, всі суб'єкти господарювання, в тому числі малі, мікро- та платники ЄП, які ведуть облік за П(С)БО 25, повинні дисконтувати (приводити до теперішньої вартості) довгострокову дебіторську та кредиторську грошову заборгованість (в тому числі, у валюті, з фізособами та власниками підприємства).

Завдяки внесеним змінам наказом Мінфіну №379 дисконтуванню підлягає вся довгострокова заборгованість (більше 1 року): як дебіторська, так і кредиторська: - «Довгострокова дебіторська заборгованість відображається в балансі за її теперішньою вартістю» (абз. 2 п. 12 П(С)БО 10); - «Довгострокові зобов'язання відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю» (п. 9 П(С)БО 11).

Згідно з п. 6 П(С)БО 10 поточна дебіторська заборгованість за товари/послуги оцінюється не за теперішньою вартістю, а за первісною вартістю (тобто без дисконтування).

Однак є норми П(С)БО 19, у Додатку до якого зазначається, що: дисконтування не здійснюється для короткострокової заборгованості (як кредиторської, так і дебіторської), якщо різниця між номінальною сумою зобов'язання та дисконтованою сумою є несуттєвою (менше 5% номінальної вартості). Відповідно, якщо ця різниця є суттєвою, то й вона підлягає дисконтуванню.[16]

Якщо заборгованість короткострокова, але не погашається понад рік, тобто прострочується, її дисконтувати не потрібно. Згідно із загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку (GAAP) США, короткострокові (поточні) зобов'язання визначаються як зобов'язання, для ліквідації яких використовуються поточні активи, або прийняття інших поточних зобов'язань.

Короткострокові (поточні) зобов'язання мають бути погашені протягом одного фінансового року або операційного циклу діяльності підприємства — залежно від того, який з цих періодів виявиться довшим. До короткострокових зобов'язань належать: • заборгованість за придбані, але не сплачені товарно-матеріальні цінності і послуги; • короткострокові позики банку і поточна частина довгострокових позик; • нараховані зобов'язання по заробітній платі, податках, відсотках тощо; • дивіденди до сплати; • одержані аванси.[15, с. 75]

Як об'єкт обліку, зобов'язання — один з основних чинників, що впливає на ліквідність, кредитоспроможність і стійкість підприємства. Рациональна організація обліку зобов'язань сприяє зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, прискоренню оборотності оборотних коштів а, отже, поліпшенню фінансового стану підприємства, а правильно розроблена стратегія управління зобов'язаннями сприяє формуванню репутації надійного й відповідального підприємства.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання і розкриття її фінансової звітності визначаються у П(с)БО 11 “Зобов'язання”. Норми цього Положення застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства

складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності). Визначення, визнання, порядок оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань регламентуються також НП(с)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, П(с)БО 13 “Фінансові інструменти”, МСБО 37 “Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи”. Згідно даних документів у Додатку Б наведені означення поняття “Зобов'язання”, а також у Додатку Г наведені визначення терміну «Зобов'язання» в спеціальній літературі.

Зобов'язання – це заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вимоги.

Зобов'язання містять у собі ймовірність майбутнього вилучення коштів підприємства і втрати економічної вимоги внаслідок прийнятих у минулому обов'язків. Водночас підприємство може мати обов'язок діяти певним чином, але це не обов'язково призводить до відображення у його бухгалтерському обліку і фінансовій звітності певного зобов'язання.

Як зазначає Кесарчук Г.С., зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду. Зобов'язання, пов'язані з витратами, які виникають у ході нормального операційного циклу (внаслідок придбання товарно-матеріальних цінностей, нарахування комунальних послуг, заробітної плати персоналу тощо), є поточними навіть тоді, коли термін їх погашення настає після 12 місяців від дати балансу[24].

Зобов'язання, які прямо не пов'язані з операційною діяльністю підприємства (податок на прибуток, що підлягає сплаті), вважають поточними лише за умови, що їх потрібно погасити протягом 12 місяців з дати балансу.

В балансі поточні зобов'язання оцінюються за сумою погашення. В міжнародній практиці використовують такі види оцінок щодо поточних зобов'язань, що наведені в Додатку Д. Як видно з даної таблиці, поточні

зобов'язання у міжнародній практиці відображаються в обліку за однією з чотирьох видів вартості: історичною, поточною, вартістю реалізації та теперішньою. Однак найчастіше основою оцінки, яку приймають суб'єкти господарювання для складання фінансових звітів, є історична собівартість. Вона, як правило, комбінується з іншими видами оцінки. Деякі вчені-економісти вважають, що поточна вартість робить облікові дані реалістичнішими, придатнішими для прийняття ефективних управлінських рішень. Поточну вартість за методами визначення розділяють на поточну вартість придбання, експертну оцінку, справедливу оцінку [24, с. 404]. Поточна вартість придбання відрізняється від історичної вартості тим, що враховує чинник інфляції та динаміку цін.

У П(С)БО 11 «Зобов'язання» виділено розділ «Визнання та оцінка зобов'язання», в якому відображено порядок оцінки зобов'язань за їх видами. Щодо оцінки поточних зобов'язань, то в зазначеному стандарті вказано лише таке речення: поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення. Сума погашення – недисконтована сума грошових коштів або їх еквівалентів, яка, як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства. Для визначення переваг та недоліків такої оцінки розглянемо вартісне відображення на рахунках бухгалтерського обліку та в балансі кожного виду поточних зобов'язань.[42]

Сметанко О.В. зазначає, що правила оцінки зобов'язань в Україні регламентуються П(С)БО. Щодо вимог МСФЗ, то вони вказують, що борги необхідно оцінювати відповідно до вірогідності їх стягнення, тобто повинні враховуватись фактори, які впливають на ринкову вартість заборгованості: умови припинення зобов'язань; строки розрахунків, передбачені угодами; наявність забезпечення за чинним законодавством; наявність претензій від установ до кількості та якості відвантаженої продукції; фінансовий стан контрагентів.[51]

В Додатку Е розглянуто можливі методи оцінки активів та зобов'язань згідно з міжнародними стандартами.

Висновки за розділом 1

Господарська діяльність підприємств пов'язана з розрахунковими операціями, що можуть зумовити виникнення зобов'язань. Зобов'язання за своєю суттю є залученими із зовнішніх джерел коштами, які дають можливість розширювати господарську діяльність підприємства, та забезпечити при цьому зростання його прибутковості, а отже, й збільшення власного капіталу. Водночас на сучасному етапі розвитку економічних відносин безконтрольний ріст зобов'язань, особливо поточних, може загрожувати втратою підприємством його фінансової стійкості та платоспроможності. Тому перед суб'єктами господарювання гостро постають питання щодо обґрунтованості виникнення заборгованості, недопущення прострочення термінів її погашення або доведення заборгованості до стану безнадійної, правильного та достовірного її відображення в бухгалтерському обліку і звітності, здійснення контролю за виникненням і погашенням зобов'язань тощо.

Зобов'язання класифікуються як поточні, якщо вони будують погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу. Із двох термінів обирають довший. Поточні зобов'язання відображаються в Балансі за сумою погашення.

Поточні зобов'язання включають: - короткострокові кредити банків; - поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари, роботи, послуги, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці; - поточні забезпечення; - інші поточні зобов'язання.

Дослідивши положення, які містяться у МСБО 37 та ПСБО 11 встановлено, що існує цілий ряд відмінних ознак: у термінологічному словнику, у класифікації зобов'язань, у їх оцінці у відображенні інформації про зобов'язання у фінансовій звітності. Таким чином, можна зробити висновок, що питання уніфікації П(С)БО 11 до МСБО 37 вимагає суттєвих доопрацювань і доповнень в напрямку пристосування їх до конкретних умов господарювання, з метою удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»

2.1. Організація і методика обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами

Поточні зобов'язання включають поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари, роботи, послуги. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

Кредиторська заборгованість – це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла в результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк. Вона складає суттєву частку поточних зобов'язань підприємства, а тому достовірність цього показника необхідна для забезпечення достовірності фінансової звітності в цілому. З видами вартісної оцінки можна ознайомитись в Додатку М.

Зміцнення економічної ефективності діяльності підприємств вимагає підвищення достовірності даних бухгалтерського обліку про стан кредиторської заборгованості. В першу чергу, це стосується інформації аналітичного обліку, яка необхідна для ефективного контролю за своєчасністю стягнення заборгованості і списання її невідшкодованої частини [6].

Бухгалтерський облік кредиторської заборгованості в Україні, як складової частини пасиву балансу, перш за все, регламентовано Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [44]. Методологічні вимоги щодо формування та відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності зобов'язань, а також принципи відображення у фінансовій звітності визначається Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 11 «Зобов'язання» [47]. Але, оскільки національні стандарти обліку розроблені на основі міжнародних і не повинні суперечити їм, неможливо не звернути увагу на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО). Облік зобов'язань в міжнародній практиці регламентується МСБО 1

«Подання фінансових звітів» [45], МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [46]. З метою аналізу спільних та відмінних особливостей цих положень, необхідно виконати їх порівняння, результати якого наведено в Додатку Ж.

Оскільки національні стандарти розроблялися на основі міжнародних, тому П(С)БО 11 «Зобов'язання» та МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» мають такі спільні моменти: терміни, що використовуються в стандартах – зобов'язання, забезпечення; визначення поняття «зобов'язання».

Проте, між П(С)БО та МСБО існують певні відмінності. Так, якщо розглядати визнання зобов'язань, то слід відмітити, що національні стандарти, в даному випадку, розглядають зобов'язання, а міжнародні – забезпечення.

Згідно з МСБО 37 забезпечення відображається в балансі в складі короткострокових або довгострокових зобов'язань. У бухгалтерській практиці нашої держави взагалі не передбачено поділ забезпечень за часом їх залучення, хоча термін виконання цих зобов'язань різний.

Аналізуючи відмінні риси П(С)БО 11 та МСБО 37, необхідно також відмітити, що у П(С)БО 11 відсутні такі важливі терміни і поняття, а також їх тлумачення, як: подія, що зобов'язує; юридичне зобов'язання; конструктивне (фактичне, традиційне) зобов'язання; теперішня заборгованість; достовірна оцінка зобов'язання; найкраща оцінка видатків, необхідних для погашення теперішньої заборгованості на дату балансу.

Крім того, не відображено, що оцінка забезпечень здійснюється до сплати податків. У п. 18 П(С)БО 11 підкреслено, що забезпечення переглядаються на кожну дату балансу. Але при цьому не сказано, що збільшення суми забезпечень відображається як фінансові витрати (витрати на позики), що є суттєвим.

Зобов'язання підприємств і згідно з П(С)БО 11 прийнято поділяти на довгострокові, короткострокові і непередбачені та доходи майбутніх періодів.

У міжнародній практиці довгострокові і короткострокові зобов'язання відносять до фактичних, тобто таких, які виникають з договорів, контрактів або на основі законодавства і їх вартість можна точно визначити. Непередбачені зобов'язання відносять до умовних – це неіснуючі зобов'язання, але вони є потенційними, тому що залежать від майбутніх подій, які можуть виникнути в результаті минулої події.

Основними завданнями та одночасно і об'єктами організації обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги є:

- облік товарно-матеріальних цінностей, що надходять від постачальників, виконаних робіт та наданих послуг;
- облік коштів, сплачених за зобов'язаннями;
- облік заборгованості перед постачальниками і підрядниками.

Організація обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги включає: вибір форми розрахунків, які найбільш відповідають укладеним договорам даного підприємства з постачальниками або підрядниками; розробку картотек відвантажувальних, розрахункових, адресних та інших реквізитів постачальників та підрядників; установлення порядку документування розрахункових операцій та оперативного контролю за станом розрахунків; вибір методики та техніки ведення синтетичного та аналітичного обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Форма розрахунків визначається у договорах, які укладаються між контрагентами, за згодою сторін, орієнтуючись на більш прогресивні (клієнт-банк-клієнт; акредитиви або договірні розрахунки). У договорах доцільно приймати додаткові умови, що гарантують своєчасність розрахунків, прискорення оборотності оборотних коштів (передоплата), а також визначати фінансові санкції при недотриманні термінів розрахунків або поставок.

При розрахунках акредитивами необхідно встановлювати терміни поставок, що дозволить точніше визначати терміни відкриття акредитиву та уникнути уповільнення швидкості оборотності коштів та їх заморожування на рахунках акредитиву.

При передоплаті вказуються терміни сплати коштів, її величина та оговорюються умови, за яких вони можуть змінюватись. Величина передоплати при поставках товарно-матеріальних цінностей, як правило, встановлюється у відсотках від обсягів поставок (наприклад, 40% їх вартості), а при виконанні робіт та наданні послуг враховується вартість будівельних матеріалів та конструкцій, що необхідні для проведення робіт.

Картотека адресних, розрахункових, відвантажувальних реквізитів постачальників та підрядників забезпечує правильне складання документів та прискорює облікові роботи, тому є необхідною складовою організації обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Якщо картотеки ведуться на підприємстві децентралізовано, тоді по постачальникам та підрядникам їх ведуть у відділі постачання, а за іншими розрахунками – у бухгалтерії. Більш доцільно сформувати єдину картотеку у бухгалтерії (фінансовому відділі), але забезпечити доступ до неї усіх зацікавлених служб.

В договорах потрібно зазначити перелік документів, якими оформлюються поставки матеріальних цінностей та розрахунки за них, терміни й способи їх представлення, кількість екземплярів. Важливе значення має вибір вихідної оперативної та нормативно-довідкової інформації, а також визначення складу і змісту вихідної інформації.

Оперативною інформацією є первинні документи, якими оформляються поставки (акт здачі продукції; товарно-транспортна накладна; рахунок-фактура; податкова накладна, технічний паспорт, специфікації, сертифікати) або сплата коштів (платіжні доручення, платіжні вимоги (при договірних розрахунках), платіжні вимоги-доручення), а також накопичувальні документи (відомості обліку невідфактурованих поставок на початок та кінець місяця, відомості обліку несплачених поставок на початок та кінець місяця). Нормативно-довідковою інформацією є «Класифікатор постачальників і підрядників», договори поставок, тощо.

Форми і склад реквізитів первинних документів регламентуються нормативними документами і альбомом, сформованим на підприємстві. Інші

оперативні і нормативно-довідкові документи обираються підприємством, виходячи зі змісту операцій, форми бухгалтерського обліку і наявної комп'ютерної техніки. Від них також залежить порядок збирання первинної інформації та технологія її обробки.

Організація обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками повинна забезпечити своєчасну перевірку розрахунків з постачальниками та підрядниками та попередження прострочення кредиторської заборгованості. Організація облікових номенклатур обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, наведена у Додатку 3, і має безпосередній вплив на вибір носія інформації – первинного документа. Операції та проводки з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками наведено в Додатку К та Додатку Л.

Носіями первинного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками є: рахунки-фактури; товарно-транспортні накладні; довіреності; договір. Основним документом з розрахункових взаємовідносин з постачальниками є рахунок-фактура, який служить підставою для оформлення відповідних банківських платіжних документів на перерахунок заборгованості: платіжних вимог, акредитивів, платіжних доручень, розрахункових чеків (лімітованих, нелімітованих).

Рахунок-фактуру виписує постачальник на товарно-матеріальні цінності, які відпускаються. В документі зазначаються наступні реквізити: постачальник і його адреса, номер поточного рахунку в банку за місцем знаходження, станція відправлення і станція прибуття вантажу, дата і спосіб відвантаження тощо. В ньому вказується найменування цінностей за видами, одиниці виміру, кількість, ціна і сума, а також сума на яку відпущено товару всього.

В документі обов'язково роблять посилання на договір, згідно якого відпущені матеріальні цінності, вказують номер квитанції і накладних за якими відпущені матеріальні цінності. Рахунки-фактури постачальників ретельно перевіряє з точки зору правильності заповнення всіх реквізитів, цін і після перевірки відповідності кількості одержаного і вказаного в рахунку-фактурі вантажу, їх застосовують для записів в реєстрах бухгалтерського обліку. У

випадку невідповідності одержаного вантажу з даними рахунків-фактур пред'являють претензію постачальнику. У господарській діяльності підприємств відпуск за плату або безоплатна передача запасів, основних засобів, грошових коштів і цінних паперів здійснюється за довіреністю одержувача.

Довіреність на отримання ТМЦ оформляється на бланках типових форм. Обов'язковими реквізитами є найменування юридичної особи, номер банківського рахунку та назва установи банку, строк дії довіреності, кому довіряється одержання ТМЦ із зазначенням паспортних даних, найменування і кількість ТМЦ, підпис і розшифрування підпису керівника підприємства, печатка. Незаповнені рядки довіреності повинні прокреслюватись. Довіреності та журнал обліку виданих довіреностей повинні зберігатись у особи, відповідальної за реєстрацію довіреностей. Довіреність на одержання ТМЦ видається тільки посадовим особам даного підприємства. Керівник підприємства затверджує перелік посад яким надається відповідне право на одержання ТМЦ за довіреністю та призначає особу, що здійснює виписування та реєстрацію довіреностей.

Зі складу постачальника отримують товар за довіреністю із пред'явленням паспорта при цьому довіреність залишається у постачальника, незалежно від строку її дії. Далі завідувач складу постачальника разом з іншими первинними документами здає довіреність до бухгалтерії свого підприємства. Строк дії довіреності встановлюється в залежності від можливості одержання та вивезення відповідних цінностей, але не більше 10 днів.

Не пізніше наступного дня після кожної доставки на підприємство одержаних за довіреністю цінностей, особа, якій видано довіреність зобов'язана надати працівнику який видав довіреність документ про одержання нею цінностей та їх здачу на склад (повинна відзвітуватись). Невикористані довіреності повинні бути повернуті працівнику бухгалтерії не пізніше наступного дня після закінчення строку їх дії. При цьому залежно від того, використана довіреність або повернута невикористаною, в журналі реєстрації довіреностей робиться відмітка про номери документів що підтверджують

отримання цінностей або написом "невикористані" про погашення довіреності. Невикористані довіреності зберігаються на підприємстві протягом строку, встановленого для первинних документів.

Приймання виконаних підрядником робіт і послуг оформляється, як правило, актами прийому робіт (послуг), у яких наводяться відомості про обсяг, якість і терміни виконаних робіт(послуг) та їхню вартість. Послуги автотранспорту оформляються товарно-транспортними накладними. Оперограма складання товарно-транспортної накладної наведена на Рис. 2.1.

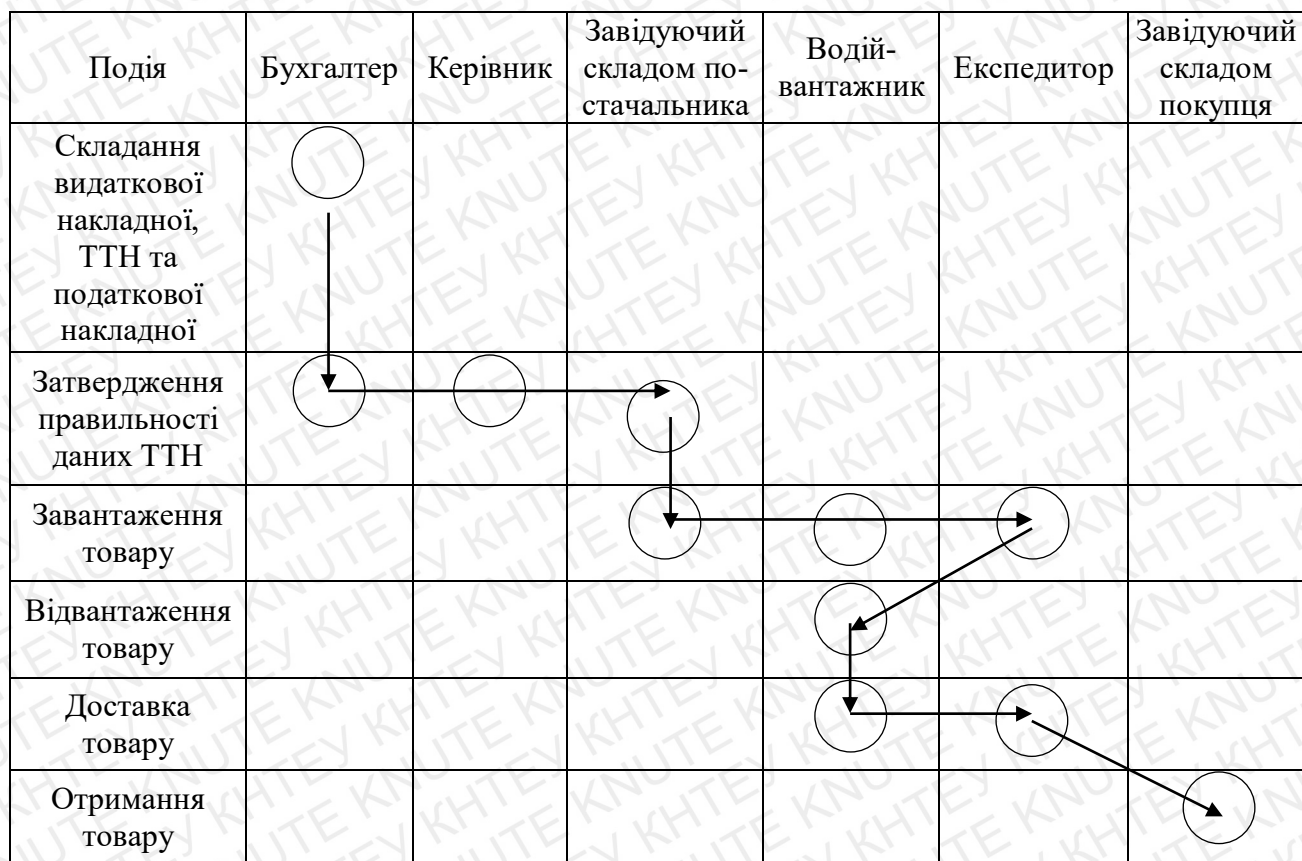

Рис.2.1. Оперограма складання товарно-транспортної накладної при розрахунках з поставачальниками. Джерело: розроблено на основі [13]

Окремі роботи (послуги) можуть оформлятися іншими встановленими для них документами (квитанції, замовлення тощо). Належним чином оформлені документи підписуються стороною, яка передає, і стороною, яка приймає.

Касиру або іншій особі доручають щоденно одержувати у банках платіжні вимоги-доручення поставачальників, які підлягають оплаті. Рахунки-

фактури та товарно-транспортні накладні одержує експедитор безпосередньо у постачальника разом із товарно-матеріальними цінностями. Одержані документи реєструють у спеціальних журналах. Показники реєстрації документів використовують для контролю за надходженням цінностей та дотриманням умов договорів та поставок.

Розрахунковий відділ бухгалтерії після погодження з відділом постачання акцептує рахунки та складає платіжні доручення на їх оплату. Платіжні вимоги-доручення постачальників у разі акцепту до оформлюють, їх підписують головний бухгалтер та керівник і через касира передають в банк для оплати. У разі відмови від оплати розрахунковий відділ у встановлені терміни повідомляє постачальників і надає відповідні документи (комерційний акт, претензію, акт приймання матеріалів), які підтверджують вимоги покупця щодо порушення умов поставок.

Для забезпечення своєчасності розрахунків розробляється графік, у якому вказують терміни одержання та відправки розрахункових документів, їх просування між підрозділами підприємства, строки оплати поставок та осіб, відповідальних за складання, одержання документів, їх перевірку та обробку.

При організації обліку розрахунків із підрядниками у договорах необхідно встановити порядок оплати виконаних робіт або наданих послуг. Порядок оплати послуг залежить від можливості визначити обсяг послуг, наданих на певну дату. Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг проводиться:

- вивченням виконаних робіт (коли сторони, вивчивши обсяг наданих послуг, визначили ступінь їх готовності та оцінили їх конкретну суму);
- визначенням питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, які мають бути надані;
- визначенням питомої ваги витрат, яких зазнає підприємство при наданні послуг, у загальній очікуваній сумі таких витрат. Сума витрат, здійснених на певну дату, включає тільки ті витрати, які відображають обсяг наданих послуг на цю саму дату.

Як правило, роботи з тривалим циклом оплачуються по завершенні їх виконання у цілому або у міру їх готовності (по закінчених етапах або комплексах робіт). За методом поетапної оцінки виконаних робіт вони визнаються шляхом: огляду виконаних робіт; співвідношення виконаних робіт на дату балансу до загального їх обсягу за договором; співвідношення фактично понесених витрат на дату балансу до їх оціненої загальної суми.

Виконані роботи або надані послуги оформлюються Довідками виконаних робіт або Актами виконаних робіт. Після їх підписання відповідальними особами як виконавця, так і замовника, вони передаються у розрахунковий відділ бухгалтерії для оплати. Облік розрахунків з постачальниками ведеться матеріальним відділом бухгалтерії при обліку запасів, а з підрядниками – відділом капітального будівництва або ремонтно-будівельним відділом.

Склад і зміст вихідної інформації зумовлюється потребами управління і оперативно-економічного контролю, балансового узагальнення та складання звітності. Форма вихідної інформації залежить від форми обліку та рівня його автоматизації. Організація аналітичного і синтетичного обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги залежить від форми обліку на підприємстві та організаційно-технічних засобів обліку.

Аналітичний облік розрахунків з покупцями на ДП «Лакталіс-Україна», як зазначено в Наказі про облікову політику, ведеться за кожним контрагентом.

Регістром аналітичного обліку розрахунків з споживачами продукції на підприємстві є реєстр дебіторів. В даному реєстрі міститься перелік дебіторів товариства, вказана їх заборгованість на зазначену дату, тобто заносяться залишки по дебету і кредиту рахунку 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями та замовниками». У разі погашення заборгованості покупцем він виключається з числа дебіторів і вже не числиться по підприємству як боржник.

Крім реєстру, на підприємстві ведеться журнал обліку реалізації послуг споживачам. У кінці місяця підводяться підсумки, які повинні співпадати з записами в журналі-ордері по 361 «Розрахунки з покупцями та замовниками» за

відповідний місяць. На ДП «Лакталіс-Україна» синтетичний облік розрахунків з покупцями організований у відповідності з вимогами П(С)БО «Дебіторська заборгованість» та на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

Синтетичний облік поточної дебіторської заборгованості ведеться на рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», який має такі субрахунки:

- 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»;
- 362 «Розрахунки з іноземними покупцями»
- 363 «Розрахунки з учасниками промислово – фінансових груп (ПФГ)»
- 364 «Розрахунки з гарантійним забезпеченням»[41]

По дебету рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» відображається продажна вартість наданих послуг, включаючи податок на додану вартість. По кредиту – сума платежів, що надійшли на рахунок підприємства в банківських установах, в касу, та інші види розрахунків.

На субрахунку 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» аналітичний облік ведеться в гривнях та валюті, обумовлений в договорі.

Від продажу товару ДП «Лакталіс-Україна» отримує дохід, у результаті чого виникає податкове зобов'язання.

Для синтетичного обліку ПДВ підприємством використовується субрахунок 641 «Податкове зобов'язання».

Для обліку доходу застосовується субрахунок 701 «Дохід від реалізації готової продукції». Виручка від наданих послуг надходить на поточний рахунок підприємства при безготівковій формі розрахунку чи в касу, якщо заборгованість погашається готівкою. Для відображення таких операцій використовуються рахунки 301 «Готівка в національній валюті» та 311 «Поточні рахунки в національній валюті».

2.2. Порядок узагальнення в обліку та відображення інформації про поточні зобов'язання у фінансовій звітності за міжнародними стандартами

Для обліку даних та узагальнення інформації про зобов'язання, які будуть погашені у звичайному ході операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців з дати балансу призначені рахунки класу 6 «Поточні зобов'язання».

На рахунках цього класу ведеться облік короткострокових позик, довгострокових зобов'язань, що стали поточною заборгованістю із строком погашення на дату балансу не більше дванадцяти місяців, короткострокових векселів виданих, розрахунків з постачальниками та підрядниками, розрахунків з податків і платежів, розрахунків за страхуванням, розрахунків з оплати праці, розрахунків з учасниками, а також інших розрахунків та операцій, доходів майбутніх періодів.

На окремих субрахунках синтетичних рахунків 63, 64, 65, 68 сальдо на кінець місяця може бути не лише кредитовим, але й дебетовим. Такі показники не згортаються, а сальдо синтетичного рахунку визначається розгорнуто за дебетом і кредитом як сума відповідного сальдо на субрахунках.[23]

Варто також зважити на те, що для відображення у звітності деякі зобов'язання коригуються. Так, заборгованість за авансами отриманими або виданими відображається у звітності за вирахуванням ПДВ.

Аби бути впевненим у своїх звітних показниках, при складанні звітності необхідно формувати довідки бухгалтерії, де буде показано алгоритм вирахування податкового кредиту або податкового зобов'язання з ПДВ та залишків заборгованості у звітності.

Вимоги кредиторів щодо активів підприємства мають вищий пріоритет порівняно з вимогами власників. Інформація про зобов'язання підприємства допомагає користувачам фінансових звітів аналізувати його фінансовий стан та приймати фінансові рішення. Зобов'язання визнається в Балансі, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує імовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення.

У бухгалтерському обліку зобов'язання відображають тільки тоді, коли виникає заборгованість по них. Як правило, кредиторська заборгованість виникає після одержання прав використання товарів і послуг. Зобов'язання розглядаються як кредиторська заборгованість, якщо вони:

- мають місце в теперішньому і є наслідком минулих фактів господарського життя (придбання, товарів; нанесення збитків, за які підприємство несе відповідальність, тощо);
- пов'язані з необхідністю майбутніх платежів з метою збереження господарських зв'язків підприємства або у відповідності з нормальним здійсненням господарської діяльності;
- мають визначений термін виконання (проте конкретна дата може бути невідома).

Функціонуючі підприємства завжди мають в пасиві балансу меншу чи більшу частку позиченого капіталу, оскільки власного не вистачає для розширення масштабів діяльності. Залучений в оборот підприємства капітал має назву зобов'язань. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та розкриття її у фінансовій звітності визначаються П(С)БО 11 "Зобов'язання". Норми цього Положення (стандарту) застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності, крім бюджетних установ.

Обліковуються не всі господарські зобов'язання, а лише ті, що впливають з виконання укладених підприємством договорів чи здійснення дій, з якими фінансове право пов'язує виникнення зобов'язань із внесення платежів до бюджету та відповідних позабюджетних органів.

Згідно П(с)БО 11 Зобов'язання визнається і відображається у бухгалтерському обліку за умови, що його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду. Для правильної організації бухгалтерського обліку зобов'язань

важливим є визначення моменту виникнення зобов'язання, оскільки юридичні та економічні аспекти цього питання не збігаються. Так, у момент підписання угоди на поставку товарів виникає юридичне зобов'язання, суть якого полягає в тому, що воно підлягає виконанню у майбутньому. У бухгалтерському обліку таке зобов'язання не знаходить відображення, оскільки воно не є борговим.

У бухгалтерському обліку зобов'язання реєструється лише тоді, коли у зв'язку з ним виникає заборгованість. Як правило, заборгованість виникає після одержання прав використання товарів і послуг. Разом з тим, невиконання укладеної угоди може призвести до штрафних санкцій, заборгованість за якими також має відображатись у бухгалтерському обліку.

Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками ведуть на рахунку 63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками". Це балансовий, розрахунковий рахунок, який служить для обліку поточних зобов'язань. За кредитом рахунку відображається заборгованість за одержані від постачальників та підрядників товарно-матеріальні цінності, прийняті роботи, послуги, за дебетом - її погашення, списання тощо.

Рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками" має такі субрахунки: 631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"; 632 "Розрахунки з іноземними постачальниками".

Типові кореспонденції за рахунком 63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками" та проводки наведено в Додатку К та в Додатку Л.

Узагальнення інформації щодо розрахунків із постачальниками та підрядниками знаходить своє відображення при журнально-ордерній формі обліку та в реєстрі операцій за розрахунками з постачальниками (підрядниками). Бухгалтерський облік короткострокових зобов'язань ведеться за аналітичним обліком в розрізі видів кредитів та банків, які їх надали; за синтетичним обліком - з використанням бухгалтерських рахунків 6-ого класу.

При несвоєчасній сплаті короткострокового кредиту умови угоди з банком про надання позики можуть переглядатись: зміна (подовження) термінів погашення позики, збільшення відсотків. При цьому укладається додатковий

кредитний договір. Якщо короткостроковий кредит пролонговано і переведено в довгостроковий, складаються такі облікові записи: Дт 601 “Короткострокові кредити банків у національній валюті”; Кт 603 “Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті”;

Одночасно: Дт 603 “Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті”; Кт 501 “Довгострокові кредити банків у національній валюті”.

Якщо підприємство не сплатило своєчасно позику і її не було пролонговано, складається такий обліковий запис: Дт 601 “Короткострокові кредити банків у національній валюті”; Кт 605 “Прострочені позики в національній валюті”.

Ці рахунки об’єднує те, що на них ведуться розрахунки даного підприємства з кредиторами, заборгованість яким настає за фактом виконання договорів поставок матеріальних цінностей, отримання від них необоротних активів, отримання позик у банківських установах, зобов’язання за законом платити заробітну плату персоналу, робити відрахування за рахунок підприємства у пенсійний фонд, на соціальне страхування, за різними видами страхування, нараховувати дивіденди акціонерам тощо.

Поточні зобов’язання підприємства відображаються в балансі за сумою погашення. Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями обліковується на рахунку 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями», що має два субрахунки, на яких відображається:

611 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями в національній валюті»; 612 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов’язаннями в іноземній валюті».

На цих субрахунках фіксується стан розрахунків за поточними зобов’язаннями, які переведені зі складу довгострокових, при настанні строку погашення їх протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

У кредит рахунка 61 записується сума заборгованості, яка переведена зі складу довгострокової, а в дебет – погашення заборгованості протягом року.

Висновки за розділом 2

Здійснюючи свою виробничу господарську діяльність підприємства вступають в розрахункові відносини з іншими підприємствами, організаціями і особами.

Правильна організація розрахунків потребує суворого дотримання фінансової дисципліни, власної оплати боргів по зобов'язаннях і забезпечення своєчасного одержання коштів за реалізовану продукцію, тому бухгалтерський облік процесу постачання повинен забезпечити управлінський персонал інформацією щодо наявності на підприємстві необхідної номенклатури виробничих запасів (зокрема, за кількісними і якісними ознаками), про стан розрахунків із постачальниками та підрядниками (наявність дебіторської та кредиторської заборгованості) та гранично допустимі строки їх проведення, а також про залучення кредитних ресурсів для забезпечення підприємства необхідними матеріалами.

Організація обліку розрахунків з покупцями на ДП «Лакталіс-Україна» знаходиться на належному рівні. Бухгалтерією підприємства ведеться фіксація усіх фактів, пов'язаних з договірною роботою та безпосереднім наданням послуг споживачам у первинних документах. Аналітичний облік заборгованості за розрахунками зі споживачами послуг ведеться у розрізі кожного дебітора. Синтетичний облік, порядок визнання та оцінки дебіторської заборгованості відповідає чинній законодавчій базі.

Здійснення фінансово-господарської діяльності неможливе без тісної взаємодії суб'єктів господарювання між собою та суворого дотримання договірних зобов'язань. Виробники зобов'язані у терміни, визначені угодами, постачати товарно-матеріальні цінності, а підрядники виконувати роботи та надавати послуги. У свою чергу, покупці та замовники зобов'язані їх своєчасно оплачувати. Лише дотримання ними власних зобов'язань забезпечує кругообіг фінансових ресурсів та продовження фінансово-господарської діяльності, тому організація обліку розрахунків із постачальниками і підрядниками є однією з найважливіших ділянок облікової роботи.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ НА ДП «ЛАКТАЛІС-УКРАЇНА»

3.1. Напрями удосконалення обліку поточних зобов'язань за міжнародними стандартами на ДП «Лакталіс-Україна»

Оцінка зобов'язань відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Застосування принципу обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігти заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим при оцінці зобов'язань. Відповідно до концептуальної основи складання та подання фінансових звітів окремі зобов'язання можуть значною мірою вимірюватися тільки із застосуванням попередніх оцінок [28]. Для визначення балансової вартості зобов'язань існують такі види оцінок, що наведені в Додатку М.

Завдяки дії принципу безперервності оцінка зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й надалі.

На підприємстві облік поточних зобов'язань ведеться в таких первинних документах:

- При розрахунках з виплатами працівникам використовують відомість про виплату грошей;
- При прийнятті на роботи заповнюється наказ про прийняття на роботу;
- Наказ (розпорядження) про надання відпустки;
- Розрахунково-платіжна відомість працівника;
- Розрахунок сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою;
- Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку.

Оцінка в бухгалтерському обліку необхідна в процесі господарювання:

- при надходженні і вибутті активів; при виникненні прав і зобов'язань;
- при здійсненні таких операцій, як: купівля-продаж, оренда майна, застава, страхування, інвестування, переоцінка основних засобів, виділення

часток у статутному капіталі при створенні підприємств та в процесі діяльності, об'єднанні підприємств, встановленні ціни на акції, ліквідації підприємства, встановленні ціни розміщених емітованих акцій, і т.ін.

Активи та зобов'язання утворюють основний кістяк бухгалтерського балансу. Залишки активів та зобов'язань на кінець звітного періоду відображаються у балансі і показують їх наявність на звітну дату. Фактично всі наявні цінності та власний і залучений капітал, за рахунок якого вони утворені, зафіксовані в балансі. З цієї причини вибуття активів та погашення зобов'язань протягом звітного періоду розглядаються як списання їх з балансу. Тому логічним є той факт, що вибуття об'єктів в обліку оцінюють так, як вони відображені в балансі. Водночас сучасна система бухгалтерського обліку передбачає диференційований підхід до оцінки об'єктів для відображення операцій їх вибуття, хоча принцип відповідності вартості списання і вартості визнання в балансі в більшості випадків зберігається.

Кожен об'єкт бухгалтерського обліку, незалежно від того, на якій стадії кругообігу капіталу він перебуває, завжди оцінюється в бухгалтерському обліку за історичною чи поточною вартістю. Обрання того чи іншого способу оцінювання залежить від базової оцінки, специфічних особливостей об'єкта оцінки та виду господарської операції.

Формулювання мети оцінки дає змогу встановити повне і правильне найменування об'єкта оцінки, вид активів, які оцінюються, вид майнових прав, які оцінюються, дату оцінки. Неправильно сформульована мета спричиняє використання неадекватної методики і внаслідок цього помилковий результат оцінки активів та зобов'язань.

Оцінки, які використовуються різними функціями управління або є їх результатом, мають одну спільну властивість - у вартісному вимірі відтворюють різні боки або аспекти господарської діяльності або економічної діяльності. Диференціація економічних оцінок може відбуватися за їх метою або сферою застосування, методом розрахунку та джерелом вихідних даних.

Поняття «оцінка» в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО використовується у тлумаченнях принципу бухгалтерського обліку, сутності активів, зобов'язань, доходів і витрат, змісту облікової політики, а також фігурує у формулюванні принципів бухгалтерського обліку.

Згідно з П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» облікова оцінка - це попередня оцінка, яка використовується підприємством з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами. Інакше кажучи, це приблизна величина, яка визначається підприємством, спираючись на минулий досвід і наявну інформацію.

Підхід до тлумачення оцінки як до процесу вимірювання вартості об'єктів бухгалтерського обліку і як до процесу створення якісних характеристик облікової інформації втілено у трьох принципах підготовки фінансової звітності, сформульованих у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Це принципи безперервності діяльності, історичної (фактичної) собівартості та обачності.

Враховуючи принцип безперервності діяльності, зобов'язання підприємства оцінюють, враховуючи припущення, що його діяльність триватиме й надалі. Щодо принципу історичної (фактичної) собівартості, то на його основі визначено пріоритет оцінки активів, враховуючи витрати на їх виробництво та придбання.

Проте найважливішим принципом, який необхідно застосовувати в процесі оцінки зобов'язань, є принцип обачності. Він передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які запобігають заниженню сум визнаних зобов'язань.

У параграфі 99 Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів під оцінкою розуміють процес визначення грошових сум, за якими мають визнаватися і відображатися елементи фінансових звітів в балансі та в звіті про прибутки та збитки. Це передбачає вибір певної бази (основи) оцінки.

Отже, найчастіше трактують оцінку як елемент методу бухгалтерського обліку. Завдяки цьому вона має зв'язок з усіма його складовими і забезпечує дотримання таких вимог до балансу, як правдивість і реальність.

Нормативна база з бухгалтерського обліку в Україні щодо оцінки об'єктів бухгалтерського обліку при їх визнанні і відображенні в балансі загалом відповідає міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ) та міжнародним стандартам бухгалтерського обліку (МСБО). Це обумовлено тим, що положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) розроблялися на основі МСБО, тому в них відображено особливості сучасної міжнародної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Питання оцінки належить до таких особливостей. Проте, у МСБО та у П(С)БО не чітко сформульовані положення щодо того, за якою оцінкою об'єкти бухгалтерського обліку мають оцінюватися при визнанні і відображенні в балансі.

Щодо МСБО, то це не можна вважати недоліком, оскільки вони є узагальненням світової практики і висвітлюють тільки концептуальні засади обліку та мають рекомендаційний характер. Що ж стосується національних П(С)БО, то варто було б зазначити, що питання оцінки об'єктів обліку повинні бути більш конкретизованими, щоб запобігти неточностям при складанні звітності.

Дослідити і класифікувати підходи до оцінки зобов'язань, що використовуються у бухгалтерському обліку, за національною нормативною базою неможливо, оскільки в ній відсутній окремий документ подібний до Концептуальної основи складання і подання фінансових звітів, який би висвітлював загальні підходи до оцінювання об'єктів бухгалтерського обліку. Тому необхідно звертатися до оцінки зобов'язань відповідно до Концептуальної основи.

3.2. Заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань з використанням сучасних інформаційних технологій на ДП «Лакталіс-Україна»

Вибір бухгалтерських програм, які сьогодні пропонує ринок дуже широкий. Популярними програмами є 1С "Підприємство", "Дебет-плюс", "Х-Door", "Парус".

Програма 1С "Підприємство" передбачає, щоб процес вводу в програму проводок був максимально автоматизований, шляхом вводу бухгалтерських проводок відповідно даних господарській операції через документи і типові операції.

Програма 1С: Бухгалтерія є універсальною бухгалтерською програмою і призначена для ведення синтетичного і аналітичного бухгалтерського обліку по різних розділах. Програма надає можливість ручного і автоматичного введення проведення. Усі проведення заносяться в журнал операцій. Операція є найменшим об'єктом, з яким може працювати бухгалтер. Кожна операція може мати одне або декілька проведення. При перегляді проводок у журналі операцій їх можна обмежити довільним часовим інтервалом, групувати і шукати по різних параметрах.

Документ в 1С – це своєрідний електронний аналог звичайного бухгалтерського документу, який дозволяє виконувати практично всі дії бухгалтерських документів, формування проведення, перевірка наявності залишків ТМЦ при їх списанні тощо), оскільки вони проектується з використанням сучасної об'єктно-орієнтованої мови програмування.

Здатність підприємства здійснювати всі свої зобов'язання відносно до контрагентів у повному обсязі є запорукою створення довірчих та працездатних партнерських взаємовідносин з ними. Відображення інформації щодо розрахунків у звітності дає змогу визначити ступінь ліквідності підприємства на звітну дату, показники платоспроможності, ступінь ефективності кредитної політики, здійснюваної підприємством, показники фінансової стійкості

підприємств, що характеризують незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

В удосконаленні організації та методики обліку й аудиту поточних зобов'язань з урахуванням вимог П(С)БО та МСБО, зокрема:

- досліджено економічну сутність зобов'язань та удосконалено трактування термінів «зобов'язання» та «поточні зобов'язання»;
- визначено порядок оцінки поточних зобов'язань за їх видами;
- окреслено критерії класифікації такої заборгованості;
- запропоновано відкриття субрахунків 607 «Короткострокові позики у національній валюті», 608 «Короткострокові позики в іноземній валюті»; 609 «Розрахунки за кредитом-овердрафт»; – удосконалено синтетичний облік розрахунків за податками і платежами; – покращено порядок відображення інформації про поточні зобов'язання у звітності; – розкрито методику аудиту поточних зобов'язань з використанням даних досліджуваного підприємства

На думку Томчука О.Ф., основні завдання управління кредиторською заборгованістю полягають в прискоренні платежів зі сторони клієнтів підприємства, зниженні «поганих» боргів (тобто таких боргів, виплати по яким сумнівні або вже точно не поступають), в проведенні ефективної політики продаж, недопущенні необґрунтованого росту кредиторської заборгованості, особливо невиключеної в строк, оскільки це приводить до обкладання штрафами, пені, розірвання договірних відносин, загрози забезпечення безперебійності поставок товарно-матеріальних цінностей і т.д. [53].

Обов'язковою умовою досягнення контрольованості процесу розрахунків з постачальниками і підрядниками є автоматизація їх обліку, яка сприяє підвищенню його аналітичності та оперативності через вдосконалення інформаційного обміну й посилення вірогідності інформації [9]. Таким чином, в результаті дослідження заходів щодо підвищення ефективності управління кредиторської заборгованості, запропоновано механізм дієвої системи

ефективного управління кредиторської заборгованості, що зображений в Додатку Н.

Внутрішній контроль здійснюється в тій чи іншій мірі кожним співробітником організації, зокрема дебіторська і кредиторська заборгованість в торговельній організації контролюється не тільки службою внутрішнього аудиту, але й такими функціональними підрозділами компанії, як: службою збуту і закупівель, фінансовоекономічною службою, бухгалтерією, юридичним відділом, службою маркетингу, менеджерами проектів і фінансовими керівниками. За наявності розвиненої структури підрозділів і великих об'ємах діяльності, функція координації робіт по проведенню внутрішньогосподарського контролю дебіторської і кредиторської заборгованості покладається на службу внутрішнього аудиту компанії.

Ефективність управління дебіторською та кредиторською заборгованістю багато в чому залежить від того, наскільки скоординовані дії вищевказаних служб.

Тільки такий підхід до створення ефективно функціонуючої системи внутрішнього контролю сприятиме своєчасному виявленню і усуненню відхилень від прийнятих управлінських рішень, вимог відповідності діяльності організації законам, нормам обліку і звітності, стандартам.

Ще одним дієвим способом контролювати залишки коштів на всіх рахунках підприємства, формувати детальний план надходження і вибуття грошових коштів, отримувати детальну інформацію про майбутні грошові потоки, яка дозволить приймати рішення про виплати – є складання платіжного календаря (Додаток К).

Платіжний календар – це система управління грошовими потоками (надходженнями й виплатами) компанії. У цьому контексті «управляти» означає «планувати, контролювати й аналізувати».

Платіжний календар – це плановий фінансовий документ, що забезпечує щоденне управління надходженням і витрачанням грошових коштів підприємства. У ньому відображаються залишки коштів на початок і кінець

планового періоду, їх надходження і витрати за період. На цьому схожість закінчується, оскільки вся робота із платіжним календарем будується за іншими принципами:

- платіжний календар складають на основі документів із надходження та витрачання коштів, для нього максимальним горизонтом планування є місяць;
- платіжний календар планують і коригують щодня, тому його неможливо аналізувати на предмет відповідності фактичних грошових потоків прогнозованим значенням (планові показники бюджету руху грошових коштів у звітному періоді не змінюються, після завершення періоду їх зіставляють із фактичними значеннями грошового потоку компанії);
- для платіжного календаря життєво необхідною є деталізація руху грошей у розрізі розрахункових рахунків або кас підприємства;
- формуючи видаткову частину платіжного календаря, беруть до уваги критичність несплати в запланований термін того чи іншого виду витрат, щоб не допустити перебоїв у забезпеченні бізнес-процесів, що генерують доходи компанії.

Методика організації ефективного оперативного платіжного календаря передбачає кілька заходів:

1. Планування грошових надходжень.

В оперативному платіжному календарі надходження грошових коштів планують за первинними документами з реалізації товарів (робіт, послуг) та умовами договорів постачання (передоплата, оплата за фактом або на умовах відстрочення платежу). Для створення плану надходження грошових коштів від майбутньої реалізації товарів (робіт, послуг) використовують заявки покупців.

2. Планування грошових видатків.

Витрату грошових коштів формують у платіжному календарі на підставі заявок, у яких указують всі необхідні реквізити: призначення платежу; підстава платежу; одержувач платежу; сума платежу; стаття руху грошових коштів; планована дата витрати грошових коштів.

Щоб сформувати видаткову частину оперативного платіжного календаря, потрібно виконати такі дії: скласти реєстр заявок на витрату коштів з операційної (поточної), фінансової та інвестиційної діяльності компанії; розподілити на планований період заявки, які не були оплачені (закриті) в попередніх періодах.

3. Розподіл грошових потоків Як зазначено вище, головне призначення оперативного платіжного календаря – щоденне управління платежами компанії, що передбачає щоденне коригування планів надходжень і витрат грошей. Тому спочатку потрібно сформувати попередній платіжний календар (на основі реєстрів надходжень грошових коштів і переліку заявок на їх витрату) та визначити, чи вистачає і в які дні не вистачає грошей для запланованого погашення заявок.

На цьому робота з оперативним платіжним календарем не завершується, адже з різних причин фактичні надходження грошових коштів можуть не збігатися із запланованими (як і видатки). Щодня працівник, відповідальний за коректність платіжного календаря, оновлює його з урахуванням фактичного залишку грошей на початок дня і наявних неоплачених заявок на витрату коштів. Після затвердження платіжного календаря керівником фінансово-економічної служби його видаткова частина слугує підставою для формування реєстру платежів та оплати бухгалтерією заявок. У разі успішного здійснення платежу відповідна заявка на витрату коштів позначається як закрыта. Якщо ж усе-таки касовий розрив є, то з метою збалансування видатків та надходжень грошових коштів платіжний календар слід відкоригувати (зокрема, переглянути черговість платежів, розбити оплату на декілька частин упродовж кількох днів).[18]

В процесі погашення зобов'язання, підприємство, як правило, передає ресурси, що втілюють у собі економічні вигоди, з метою задоволення претензій іншої сторони (контрагента).

Поточні зобов'язання погашаються за рахунок поточних активів. Так, погашення існуючого зобов'язання може здійснюватись: сплатою грошовими

ресурсами; передаванням інших активів; наданням послуг; заміною даного зобов'язання іншим; перетворенням зобов'язання на капітал.

В основному при розрахунках з постачальниками і підрядниками використовуються погашення у формі сплати грошових коштів. Сума, яка підлягає сплаті, визначається сторонами і вказується у договорі. При цьому більшість підприємств намагаються здійснювати ці розрахунки з застосуваннями авансових платежів. Борг також може бути анульовано, коли боржник офіційно на законній підставі або за волевиявленням кредитора звільняється від прийнятих ним на себе зобов'язань. Анулювання боргу не призводить до зменшення ресурсів боржника, але збільшує прибуток підприємства і сприяє виникненню додаткових зобов'язань з його оподаткування [8].

Сучасна діяльність підприємств України неможлива без укладання господарських договорів з контрагентами, що спонукає до виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості. Так значну частку відстрочених короткострокових зобов'язань складають договори про поставку матеріальних цінностей та договори підряду. Це пов'язано з недостатньою забезпеченістю підприємства оборотними коштами, спонукає до відстрочки платежу постачальникам та підрядникам до моменту реалізації кінцевого продукту чи послуги.

Головною передумовою виникнення розрахункових операцій з постачальниками і підрядниками вважається укладання договору, в результаті чого виникають юридичні права та зобов'язання. Для відображення юридичних зобов'язань, слід застосовувати позабалансовий рахунок 042 «Непередбачені зобов'язання» і примітки до фінансової звітності.

Масленніков Є.І. вважає, що правильна організація ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками повинна забезпечити: ефективний контроль за обліком розрахунків з постачальниками і підрядниками; вчасного виявлення прострочення кредиторської заборгованості.

Основними завданнями облікового процесу розрахунків з постачальниками і підрядниками є: узагальнення інформації в облікових регістрах про стан розрахунків з постачальниками і підрядниками та надання її внутрішнім та зовнішнім користувачам бухгалтерської звітності; моніторинг кредиторської заборгованості; контролювання форм розрахунків з постачальником та підрядником, які встановлені у договорах; зіставлення розрахунків з постачальником та підрядником в кінці звітного періоду. [31]

У обліковому процесі розрахунки з постачальниками і підрядниками відображаються на рахунку 63 Розрахунки з постачальниками і підрядниками», який містить наступні субрахунки:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»;
- 633 Розрахунки з членами промислово-фінансових груп».

На думку Власюк Г.В. для сучасних підприємств цієї інформації не вистачає для якісного планування діяльності організації, а саме терміни та умови погашення цієї заборгованості. В. Власюк для полегшення ведення бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості за певним договорами пропонує встановити в плані рахунків допоміжний позабалансовий рахунок 13 «Кредиторська заборгованість» з відповідними до нього субрахунками [12]:

- 131 «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, термін сплати якої ще не настав з вітчизняними постачальниками»;
- 132 «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, термін сплати якої ще не настав з іноземними постачальниками»;

Висновки за розділом 3

В процесі здійснення фінансово-господарської діяльності будь-яке підприємство проводить розрахунки за отримані товари, роботи, послуги, сплачує податки, тобто виникає кредиторська заборгованість. Позикові кошти є одним із джерел формування засобів для підприємств. Але, останнім часом, спостерігається тенденція, що залучені позикові засоби спрямовані не на розвиток та ефективність виробництва, а, навпаки, на погашення своїх зобов'язань перед іншими кредиторами. Крім того, несвоєчасність обліку, оцінки та погашення поточної кредиторської заборгованості призводить до порушення дисципліни як фінансової, так й розрахункової. Сучасні умови ведення фінансово-господарської діяльності спонукає до об'єктивного оцінювання довіри до своїх партнерів, фінансової стійкості та платоспроможності. Стабільність економічної сфери неможлива без фінансової стійкості суб'єктів господарювання так як, саме стійкість є основою міцного їх становища на ринку та конкурентоспроможності.

Окрім цього наявність простроченої заборгованості може призвести до погіршення іміджу підприємства. При правильному управлінні кредиторською заборгованістю можна усунути негативні наслідки її наявності. Це можливе за умови правильно організованої системи обліку та аналізу кредиторської заборгованості. Після виконання суб'єктами господарювання взятих себе зобов'язань і за наявності умов відповідно до П(С)БО 11, їх слід відображати на рахунках бухгалтерського обліку та в балансі. Це забезпечить користувачів фінансової звітності достовірною та обґрунтованою інформацією про фінансові зобов'язання підприємства і рівень платоспроможності.

Для більш повного відображення фінансового стану підприємства доцільно доповнити Баланс (Звіт про фінансовий стан) інформацією про прострочену кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги.

Запропоноване вище має сприяти удосконаленню обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги та підвищенню ефективності організації розрахункової дисципліни на підприємстві.

ВИСНОВКИ

В умовах ринку господарюючі суб'єкти вступають в договірні відносини щодо використання майна, грошових коштів, здійснення комерційних операцій та інвестицій. Раціональна організація контролю за станом розрахунків за товарними операціями сприяє зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, виконанню зобов'язань з постачання продукції в заданому асортименті і якості, підвищенню відповідальності за дотримання платіжної дисципліни, скороченню дебіторської і кредиторської заборгованості, прискоренню оборотності оборотних коштів, отже, поліпшенню фінансового стану підприємства, а також дозволить приймати скоординовані й ефективні управлінські рішення.

Наявність зобов'язань вважається нормальним станом будь-якого діючого підприємства, оскільки вони є основою взаємозв'язків між суб'єктами господарювання.

Зобов'язаннями сприяє формуванню репутації надійного і відповідального підприємства.

Зобов'язання виникають внаслідок здійснення підприємством господарських операцій, які пов'язані з отриманням кредитів, а також товарів і послуг з відстроченням платежу. Майнові відносини між суб'єктами господарювання, що виникають в результаті здійснення таких операцій, набувають характеру цивільно-правових зобов'язань.

Стаття 509 Цивільного кодексу України наголошує „Зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку”.

Здійснення підприємницької діяльності з метою одержання прибутку безпосередньо пов'язане із встановленням взаємозв'язків між суб'єктами господарювання на договірних засадах. В умовах ринкової економіки значною

мірою зростає роль договорів, права підприємств розширюються щодо визначення умов договору і формування господарських зв'язків.

Договори, угоди, контракти – основні документи, за якими встановлюються права і обов'язки сторін. Вони є підставами виникнення зобов'язань. Останні також можуть виникати в результаті статутних вимог або бажання підприємства підтримувати свою ділову репутацію.

Для правильної організації бухгалтерського обліку зобов'язань важливим є визначення моменту виникнення зобов'язання, оскільки юридичні та економічні аспекти цього питання не збігаються.

На практиці зобов'язання реєструються в обліку тільки в тому разі, якщо за ними виникає заборгованість. Як правило, поточні зобов'язання виникають після отримання товарів, робіт, послуг, авансу та нарахування заробітної плати, податків, зборів тощо, тобто як наслідок минулих подій. Разом з тим, невиконання укладеної угоди може призвести до штрафних санкцій, заборгованість за якими також має відображатись у бухгалтерському обліку.

Важливою умовою успішного функціонування підприємств в ринкових умовах є оптимізація зобов'язань, які виникають внаслідок минулих операцій чи подій. Зобов'язання є однією із складових Балансу і розглядаються як джерела формування фінансових ресурсів для фінансування операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємств. У майбутньому заборгованість за зобов'язаннями має бути погашена шляхом передачі кредиторам певних активів або послуг. Таким чином, зобов'язання - це вимоги кредиторів стосовно активів підприємства. Наявність зобов'язань (боргів) зменшує економічні вимоги підприємства і його капітал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абалмасова Н.С. Удосконалення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань в Україні на підставі міжнародного досвіду // Н.С. Абалмасова, В.С. Терещенко – URL: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64247.doc.htm
2. Асмолова Т.В., Сирцева С.В., Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 12 (45). Ч. 1. – 2015.
3. Бабаев Ю.А., Комиссарова И.П., Бородин В.А. Бухгалтерский учет / под ред. проф. Ю.А. Бабаева, проф. И.П. Комиссаровой. 2-е изд., перераб. и доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 527 с.
4. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами / И. А. Бланк - К. : МП «ИТЕМЛтд», СП «АДЕФ-Украина», 1996. – 465 с.
5. Бондаренко Д. О. Особливості обліку кредиторської заборгованості в умовах переходу на міжнародні стандарти / Д. О. Бондаренко // Офіційний сайт Житомирської наукової бухгалтерської школи Франца Бутинця – URL: <http://zsas.zhitomir.org/ru/forum>.
6. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т. А.Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза; за ред. проф. Ф. Ф.Бутинця. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 672 с.
7. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посібник] / Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун, С. М. Шулепова – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир : ЖІТІ, 2001. – 276 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік розрахунків з постачальниками та підрядниками / Ф.Ф. Бутинець: доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
9. Бутинець Ф.Ф., Горещька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Житомир: Рута, 2003. – 544 с.

10. Бычков В. А. Бухгалтерский учет для руководителя // В. А. Бычков, С. М. Бычкова, М. Л. Пятов и др. – М. : Проспект, 2015. – 288 с.
11. Велш Глен А. Основы фінансового обліку / Глен А. Велш, Даніел Г. Шорт; пер. з англ. О.Мінін, О. Ткач. – К. : Основи, 1997. – 943 с.
12. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками / Г.В. Власюк // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємство. – 2016. – № 5. – С. 40-44.
13. Гнатишин Л.Б. Організація обліку / Л.Б. Гнатишин, О.С. Прокопишин – Видавництво «Магнолія 2006».
14. Голов С. Ф. Фінансовий та управлінський облік / С. Ф. Голов, В. І. Сфіменко – К. : ТОВ «Автоінтерсервіс», 1996. – 544 с.
15. Губачова О.М., С.І. Мельник. Облік у зарубіжних країнах:: Підручник. – К.: Центр учбової літератури,. 2018. – 432 с.
16. Дисконтування заборгованості. Центр професійних бухгалтерів / Гагалюк Т., 2019, №25 – URL: <https://www.cpa.u.kiev.ua/topics/diskontuvannya-zaborgovanosti>
17. Економічна енциклопедія : у 3-х томах. Т.1 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп.ред.) та ін. – К. : «Академія», 2017. – 864 с.
18. Євгеній Кучеренко. Як управляти грошовими потоками за допомогою платіжного календаря, 2019, №12 – URL: <https://uteka.ua/ua/publication/agro-4-gospodarski-operacii-v-agro-sektori-35-kak-upravlyat-denezhnymi-potokami-s-pomoshhyu-platizhnogo-kalendarya>
19. Задніпровський О.Г., Чуркіна Т.В. Економіка і фінанси. Оцінка зобов'язань в обліку: напрями розвитку методики, 2017, №6.
20. Зобов'язання: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11: затв. наказом Мінфіну від 31.01.2000 р. № 20 URL: <https://zakon.help/law/20/>.
21. Ильюк В. Внутренний контроль в процессе управления коммерческой организацией (часть 2) // «БДИ», апрель 2010 – URL: <http://www.nsbural.ru/news/info/8873/2010>

22. Іванілов О.С. Економіка підприємства. К.: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.
23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
24. Кесарчук Г.С. Поточні зобов'язання: економічна суть, класифікація та їх оцінка / Кесарчук Г.С., Мошак І.В. // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2016. – Серія Економіка. Випуск 1(47). Т.2. – С. 401-405.
25. Ковальчук І.В. Економіка підприємства. К.: Знання, 2018. 679 с.
26. Кодекс Цивільного захисту України / Верховна Рада України. Київ – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15>.
27. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 р. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text
28. Лаганін В. О. Аналіз прихильностей споживачів і оцінка корисності мультиатрибутивного товару / В. О. Лагант. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/natural/Vnulp/Logistyka/2007_594/17.pdf
29. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. 670 с.
30. Лучко М.Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Підручник / М.Р. Лучко, І.Д. Бенько. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
31. Масленніков Є.І. Теоретичні засади організації облікового процесу на промислових підприємствах / Є.І. Масленніков, Д.Д. Присакарь // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 2/2. – С. 49-52.
32. Матюха В.І., Мисака Г.В. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками // Молодий вчений. 2018. №1(2). С. 930-932.
33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 (МСБО 37). Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи від 01.01.2012 р. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051#Text.

34. Моисеенко Г.И. Теория бухгалтерского учета : Учебник / Г.И. Моисеенко. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Финансы и статистика, 1982. – 232 с.

35. Мягих І.М. Методичний підхід до аналізу та оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості як складових управління фінансової стійкості авіакомпаній України // Міжнародний науково-виробничий журнал: Сталий розвиток економіки. 2013. № 4 (21). С. 255-262.

36. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл ; [пер. с англ. А.В. Чмеля, Д.Н. Исламгулова; под ред. Я. В. Соколова]. – М. : Финансы и статистика, 2009. – 496 с.

37. Новицька Н.В. Теоретичні аспекти понять «дебіторська заборгованість» і «кредиторська заборгованість» // Актуальні проблеми економіки. 2012. № 2. С. 286-290.

38. Остап'юк Н. – Облік зобов'язань за Міжнародними стандартами. «Uteka», 2014, №23 – URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-msfo-28-uchet-obyazatelstv-po-msfo>

39. Офіційний сайт ДП «Лакталіс–Україна» – URL: <https://lactalis.com.ua>

40. Плаксієнко В.Я., Куклішина О.С. Особливості облікового відображення розрахунків з постачальниками на підприємстві. Економіка, 2014, №7 – URL: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2014/Economics/7_166187.doc.htm

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000р. №20.

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20, зі змінами та доповненнями.

43. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. Київ – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

44. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV / Верховна Рада України – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.

45. Про затвердження міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності»: наказ Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку – URL: <http://www.rada.com.ua/rus/ifrs/u1/>.

46. Про затвердження міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 37 Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»: наказ Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку – URL: <http://www.rada.com.ua/rus/ifrs/u37/>.

47. Про затвердження положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. №559 / Міністерство фінансів України – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

48. Райан Б. Стратегический учет для руководителя / Б. Райан; [пер. с англ. под. ред. В. А. Микрюкова] / – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1998.- 616 с.

49. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева – [5-е изд., испр.] – М. : ИНФРА-М, 2007.- 495 с.

50. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств : [навч. посібник] / Р. А. Слав'юк. – Київ : ЦУЛ, 2002. – 460 с.

51. Сметанко О. В. Прикладні аспекти внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості в акціонерних товариствах України / О.В. Сметанко // Економічний часопис-XXI. - 2013. - № 9-10 (1). - С. 95-98. – URL: <http://soskin.info/ea/2013/9-10/201331.html>

52. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. 6-те вид. К.: А.С.К., 2001. 784 с.

53. Томчук О.Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства // Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького. 2016. Т. 18, вип. 2. С. 160-164.

54. Учет - 2000: бухгалтерский и налоговый учет. 13-е изд., перераб. и доп. Т.1. М.: Статус-Кво 97, 2000. 552 с.
55. Финансовый учет / под ред. проф. В.Г. Гетьмана. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Финансы и статистика, 2015. 816 с.
56. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання) / В.П. Шило та ін. К: Професіонал, 2016. 288 с.
57. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
58. Цивільний кодекс України. {Частина перша статті 509 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1984-VIII від 23.03.2017.
59. Чацкис Е. Д. Бухгалтерский учет активов, собственного капитала, обязательств хозяйственных операций : [Учебное пособие] // Е. Д. Чацкис, А. Н. Лысюк, Т. П. Михайлова – Донецк : Сталкер, 2001. – 301 с.
60. Чебанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік. К.: Академія, 2002. 672 с.
61. Чернікова І.Б., Гладій І.О. Теоретичні основи обліку поточних зобов'язань у системі управління // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2018. - Вип. 2. - С. 41-51.

ДОДАТКИ

Додаток А

**Пакет законодавчо-нормативних документів з обліку та контролю
зобов'язань підприємства**

№	Документ	Зміст документа	Де використовується
1	Закон України „Про бух-галтерський облік і фінан-сову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV	Визначає правові засади регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	Для організації бух-галтерського обліку і складання фінансової звітності
2	План рахунків бухгалтер-ського обліку активів, капіта-лу, зобов'язань і господар-ських операцій підприємств і організацій: наказ Мінфіну України від 30.11.99 р. № 291	Закріплює загальний концептуальний підхід до побудови системи бухгал-терського обліку. Визна-чає перелік рахунків для обліку окремих елементів	Для котирування документів первинного обліку, ведення реєстрів бухгалтерського обліку
3	Інструкція про застосуван-ня Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Наведена коротка характеристика і призначення синтетичних рахунків і субрахунків, типова схема реєстрації та групування інформації про господарські операції (кореспонденція рахунків 1 порядку)	Спрямована на забезпечення єдності ві-дображення однорідних за змістом госпо-дарських операцій
4	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Мінфіну України від 07.02.2013 № 73	Визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів	Для організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності

5	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Мінфіну України від 31.01.2000 р. № 20	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та їх розкриття в фінансовій звітності	Для організації обліку зобов'язань
6	Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податко-вого законодавства	Для організації обліку розрахунків за податками й платежами
7	Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV	Регламентує поняття „цінних па-перів (грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики). Можуть бути використані для здійснення розрахунків, а також як застава для забезпечення платежів і кредитів.	Для організації обліку короткострокових кредитів банків

Продовження дод. А

8	Закон України „Про інвестиційну діяльність від 18.09.1991 року № 1560-ХІІ	Регламентує категорію суб'єктів інвестиційної діяльності (стаття 5). Встановлює права суб'єктів інвестиційної діяльності (стаття 7)	Для організації обліку короткострокових кредитів банків
9	Закон України „Про заставу від 02.10.92 р. № 2655-ХІІ (зі змінами та доповненнями)	Закон визначає основні положення про заставу як спосіб забезпечення зобов'язань. Застава виникає в силу договору чи закону	Для організації обліку короткострокових кредитів банків
10	Закон України „Про оплату праці від 24.03.1995 р. №108/95-ВР	Закон визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами усіх форм власності та господарювання; сфери державного й договірної регулювання оплати праці	Для організації обліку розрахунків з оплати праці
11	Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. №504/96–ВР	Закон встановлює державні гарантії права на відпустки, визначає по-рядок, умови, тривалість і надання їх працівникам для відновлення працездатності, зміцнення здоров'я, а також для виховання дітей	Для організації обліку розрахунків з оплати праці

12	Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 року № 1105-XIV	Визначає правову основу, економічний механізм та організаційну структуру загальнообов’язкового державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності або загибелі застрахованих на виробництві	Для організації обліку розрахунків за страхуванням
13	Закон України «Про загально-обов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. № 1533-III	Визначає правові, фінансові та організаційні засади загально-обов’язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Для організації обліку розрахунків за страхуванням
14	Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 року №2121-III, зі змінами та доповненнями	Закон визначає структуру банківської системи, економічні, організаційні і правові засади створення, діяльності, реорганізації і ліквідації банків. Метою Закону є правове забезпечення стабільного розвитку і діяльності банків в Україні	Для організації обліку короткострокових кредитів банків

15	Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI	Визначає правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови та порядок його нарахування і сплати та повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку	Для організації обліку розрахунків за страхуванням
16	Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. № 1058 – IV	Визначає принципи, засади і механізми функціонування системи загально-обов'язкового державного пенсійного страхування, призна-чення, перерахунку і виплати пенсій, надання соціальних послуг	Для організації обліку розрахунків за страхуванням
17	Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII,	Регулює трудові відносини між роботодавцем та працівниками.	Для організації обліку розрахунків з оплати праці
18	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435	Регулює відносини позики, кредитні відносини і, відносини банківського вкладу	Для організації обліку короткострокових кредитів банків
19	Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV	Вказує основні напрями економічної політики, що визначаються державою: грошово-кредитна політика, спрямована на забезпечення н/г економічно необхідним обсягом грошової маси, досягнення тощо	Для організації обліку короткострокових кредитів банків

20	Положення про розрахункові палати для пред'яв-лення векселів до плате-жу: постанова Правління Національного банку України від 25.05.2001 р. № 403	Визначає загальні умови, правила і порядок виконання банками функцій розрахункових палат, призначених згідно зі статтею 38 Уніфі-кованого закону про переказні векселі та прості векселі для пред'явлення векселів до платежу	Для організації обліку зобов'язань, забезпечених виданими векселями
21	Порядок обчислення середньої заробітної плати: постанова Кабінету Міністрів України від 08.02. 1995 р. № 100	Розглядається порядок обчислення середньої заробітної плати (розрахунок відпускних, державні і громадянські обов'язки у робочий час; за час службових відряджень)	Для організації обліку розрахунків з оплати праці
22	Інструкція зі статистики заробітної плати: наказ Державного комітету статистики України від 13 січня 2004 року № 5	Інструкція містить основні методо-логічні положення щодо визначення показників оплати праці у формах державних статистичних спостережень з метою одержання об'єктивної інформації про розміри та структуру заробітної плати	Для організації обліку розрахунків з оплати праці

Джерело: авторська розробка

Означення поняття „Поточні зобов’язання” за різними джерелами

Термін	Визначення	Джерело
Зобов’язання	Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди	НП(с)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”
Зобов’язання	Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вимоги.	Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні. За редакцією С.Ф.Голова.
Зобов’язання	Борги (заборгованість) підприємства, які виникають, головним чином, через придбання товарів та послуг в кредит, або кредити, які підприємство отримує для свого фінансування	Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік.
Зобов’язання	Правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов’язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов’язку.	Цивільний кодекс України Стаття 509
Зобов’язання	існуюче зобов’язання суб’єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб’єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди.	МСБО 37 “Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи”

Продовження дод. Б

Зобов'язання	Зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від вчинення певної дії (негативне зобов'язання), а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.	Кодекс Цивільного захисту України [26]
Зобов'язання	Зобов'язання – заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.	Закон України «Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні [43]
Зобов'язання	Зобов'язання – існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	МСБО №37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [33]
Поточні зобов'язання	Короткострокові фінансові зобов'язання, які мають бути погашені протягом поточного операційного циклу підприємства чи протягом року з дати складання бухгалтерського балансу (із двох термінів вибирають довший)	Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. – ПП „Рута” – Житомир – 2000.
Поточні зобов'язання	Зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.	П(с)БО 11 „Зобов'язання”
Поточні зобов'язання	Зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу.	Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні за редакцією С.Ф.Голова

Кредиторська заборгованість	Найбільш “вагома” частина зобов'язань підприємства, до яких тепер включаються довгострокові і поточні зобов'язання, забезпечення і непередбачені зобов'язання, які раніше не враховувалися.	Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік
Непередбачене зобов'язання	Непередбачене зобов'язання – це: 1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю; або 2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки мало ймовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити.	П(С)БО №11 «Зобов'язання» [20]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це можливість підприємства тимчасово використовувати запозичені ресурси, але з іншого боку також зменшує показники платоспроможності і ліквідності.	Матюха В.І., Мисака Г.В. [32]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це фінансова категорія, яка є сукупністю фінансових вимог до підприємства внаслідок здійснення певних дій на користь інших осіб, які є юридично оформленими певними документами та набувають форми довгострокового або поточного (залежно від строковості) пасиву (зобов'язання) і є джерелом залучених коштів підприємства.	Новицька Н.В. [37]

Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – заборгованість, що виникає при розрахунках з постачальниками і іншими кредиторами; тимчасове використання в грошовому обігу коштів кредиторів.	Мягих І.М. [35]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість є різновидом комерційного кредиту, який виступає важливим фактором стабілізації фінансового стану підприємства.	Томчук О.Ф. [53]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це форма розрахунку за товари та послуги, придбані під час регулярно повторюваних операцій підприємства та використовувані для переробки (як сировина) або для подальшого перепродажу.	Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. [9, с. 387]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – заборгованість підприємства перед іншими суб'єктами підприємницької діяльності (постачальниками, підрядниками, покупцями) за поставлені від них засоби і предмети праці, виконані роботи або отриману передоплату.	Лишиленко О.В. [29, с. 15]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це заборгованість організації іншим юридичним і фізичним особам, що з'являється в результаті розриву в часі між наданням товарно-матеріальних цінностей, надходженням товарно-матеріальних цінностей, наданням послуг, надходженням попереднього грошового авансу й датою їх фактичної оплати й виконання зобов'язань перед сторонніми особами.	Бабаєва Ю.А. [3,с. 36]

Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – борги організації перед постачальниками за товари й послуги, по випущених векселях, до цієї ж групи відноситься заборгованість своїм працівникам по нарахованій, але не виплаченій заробітній платі, що виникає в зв'язку з тим, що миттєві нарахування не збігаються в часі. Таким же є механізм утворення заборгованості перед органами соціального страхування й забезпечення по внесках єдиного соціального податку, перед бюджетом по податках.	Гетьман В.Г. [55, с. 18]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це короткострокові зобов'язання підприємств перед постачальниками ресурсів, за розрахунками з бюджетом або перед іншими кредиторами.	Ковальчук І.В. [25, с. 217]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість означає використання коштів, які не належать підприємству (заборгованість по акцептованих та інших розрахункових документах, строк сплати яких не настав; заборгованість за несплаченими у строк рахунками; заборгованість за платежами до бюджету; за виданими векселями; за комерційними кредитами тощо)	Іванілов О.С. [22, с. 276]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість представляє найбільш короткостроковий вид використовуваних підприємством позикових коштів. Формування кредиторської заборгованості обумовлене різними термінами нарахування коштів на рахунки і погашення зобов'язань. Іншими словами, кошти з моменту нарахування вже не є власністю підприємства, але використовуються ним до настання терміну погашення зобов'язань.	Шило В.П. [56, с. 131-132]

Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість виникає (або погашається) при здійсненні фірмою будь-яких операцій, що пов'язані з рухом грошей, ресурсів або прийняттям на себе відповідних зобов'язань.	Черкав Д.І. [54, с. 453]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це тимчасове залучення активів у господарську діяльність підприємства за рахунок тимчасово безоплатного одержання майна інших суб'єктів господарювання.	Цал-Цалко Ю.С. [57, с. 260]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість – це тимчасово залучені суб'єктом у власне користування грошові кошти, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі.	Ткаченко Н.М. [52, с. 683]
Кредиторська заборгованість	Кредиторська заборгованість є правовою категорією, специфічною частина майна організації, яка виступає предметом правовідносин між фірмою та її кредиторами. Фірма володіє і використовує кредиторську заборгованість, але вона має повернути або виплатити цю частину активів кредиторам, які мають права на них. Таким чином, ця частина майна є боргами фірми, чужим майном, чужими коштами, що знаходяться у володінні фірми-боржника.	Чебанова Н.В., Василенко Ю.А. [60, с. 413]

Джерело: авторська розробка

Огляд спеціальної літератури та нормативно-правової бази

№ з/п	Нормативний документ, спеціальна література	Короткий зміст
1	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність: Закон України №996-XIV від 16.07.99р., із змінами і доповненнями.	Закон визначає правові засади регулювання організації ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської звітності в Україні. Складається з 5 розділів.
2	Про оподаткування прибутку підприємств: №283/97-ВР від 22.05.97р	Викладаються основні положення щодо оподаткування прибутку.
3	Закон України “Про податок на додану вартість” від 04.04.97р. №168/97-ВР зі змінами та доповненнями.	Визначає платників податків, об’єкти, базу ставки оподаткування, містить перелік операцій, що звільнені від оподаткування.
4	Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.01 р. №2374-III	Визначає особливості обігу векселів в Україні, який полягає у видачі простих і переказних векселів, здійсненні операцій з векселями та виконанні вексельних зобов'язань у господарській діяльності.
5	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджено наказом МФУ від 31.03.1999 р. №87 зі змінами і доповненнями.	Визначає порядок ведення і складання господарських операцій і фінансової звітності.
6	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» затверджено наказом МФУ від 31.03.1999 р. №87.	Визначається зміст і форма балансу та загальні вимоги до розкриття його статей.
7	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» затверджено наказом МФУ від 31.01.2000 р. №20 зі змінами і доповненнями.	Визначаються методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання і розкриття її у фінансовій звітності. У розділах цього положення дається методика визнання зобов'язань.

8	Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та установ №291 від 30.11.99 р. зі змінами і доповненнями.	Визначає призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та господарської діяльності підприємств, організацій.
9	План рахунків бухгалтерського обліку, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій №291 від 30.11.99р.	Визначає перелік рахунків і схем реєстрації та групування на них фактів фінансово-господарської діяльності у бухгалтерському обліку.
10	Дубовая В.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ. 2017. 312 с.	У посібнику викладено міжнародні стандарти фінансової звітності для формування інформації про матеріальні і нематеріальні активи, відстрочені податкові активи і зобов'язання, фінансові інструменти, власний капітал, доходи, витрати і грошові потоки суб'єктів господарювання.
11	Задніпровський О.Г., Чуркіна Т.В. Оцінка зобов'язань в обліку: напрями розвитку методики. Економіка і фінанси. 2017. №6. С.31-38	В статті розглянуто сучасний стан та напрями розвитку методики оцінки зобов'язань в бухгалтерському обліку. Здійснено порівняння методів оцінки зобов'язань згідно вітчизняних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та МСБО (МСФЗ). Досліджені з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду сучасні тенденції методики визначення справедливої вартості зобов'язань, особливо – стосовно зобов'язань поточних, як найбільш розповсюджених в економіці України.
12	Матюха В.І., Мисака Г.В. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками. Молодий вчений. 2018. No 1(2). С. 930-932.	Дослідження актуальних проблем обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, визначення існуючих недоліків та розробка рекомендацій щодо їх усунення.

13	Чабанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник, - К.:Видавничий центр «Академія» 2002. - 672 с.	Посібник містить питання організації та методології бухгалтерського фінансового обліку на основі узагальнення роботи підприємств різних галузей.
14	Бутинець Ф.Ф., Малюга Н.М. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків, звітність. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Житомир: ПП «Рута», 2005. - 512с	Посібник містить питання щодо кореспонденції рахунків та звітності на підприємстві.
15	Кузьминский М.Н. Організація бухгалтерського обліку і аналізу господарської діяльності -- Київ: Вища школа 2004--253 с	Розповідається про організацію бухгалтерського обліку на підприємстві.
16	Завгородній В.П. Бухгалтерський облік в Україні. Навч.посібник. - К.: А.С.К., 2001. - 848 с.	Розповідається про бухгалтерський облік в Україні, дані визначення поточних зобов'язань.
17	Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. - К: Центр навчальної літератури, 2004. - 464 с.	Містить особливості застосування плану рахунків, характеристику і порядок складання звітності, визначення термінів.
18	Базась М.Ф. Основи бухгалтерського фінансового та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.Ф. Базась, Є.М. Базась, М.М. Матюха. -- К.: МАУП, 2006. -- 182 с.	Містить інформацію про розрахунки векселями. Наводяться визначення термінів з фінансового обліку.
19	Малюк В.М. Вексель в Україні. - К.. - 2001. - 330 с.	Визначає особливості обігу векселів в Україні, який полягає у здійсненні операцій з векселями.
20	Симов'ян С.В. Вексель и акцептний кредит. - Харків: Основа. - 2003. - 210 с.	Наводиться інформація про вексель, його сутність, види і відмінність від акцептного кредиту.

Джерело: авторська розробка

Визначення терміну «Зобов'язання» в спеціальній літературі

№ з/п	Автор	Визначення
1	І.А.Бичков, С.М.Бичкова, М.Л.Пятов, Я.В.Соколов [10, с. 13]	В силу зобов'язання одна особа (боржник) повинна здійснити на користь іншої особи (кредитора) певну дію, як-то: передати майно, виконати роботу, заплатити гроші тощо чи утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його зобов'язання.
2	І.А.Бланк [4, с. 216]	Зобов'язання – сукупність фінансових вимог до підприємства, що належать погашенню в майбутньому періоді.
3	Т.А.Бутинець, Л.В.Чижевська, С.Л. Береза [6, с.50]	Зобов'язання – це борги чи інші зобов'язання підприємства. Вони виникають, головним чином, через придбання товарів та послуг у кредит чи кредитів, які отримує підприємство для свого фінансування.
4	Ф.Ф.Бутинець, О.В.Олійник, [7, с. 202]	Зобов'язання – це борги (заборгованість) підприємства, які виникають внаслідок придбання товарів та послуг у кредит, або кредити, які підприємство отримує для свого фінансування.
5	Глен А. Велш, Даніел Г. Шорт [11, с.40, 484]	Зобов'язання – це борги чи інші зобов'язання підприємства. Зобов'язання визнають як можливі майбутні пожертвування економічними вигодами.
6	С.Ф. Голов, В.І. Єфіменко [14, с. 72]	Зобов'язання – це заборгованість підприємства іншим підприємствам, організаціям та особам, яка виникає внаслідок здійснення фірмою угод. Короткострокові зобов'язання (або кредиторська заборгованість) включає в себе борги, які мають бути погашені впродовж року або одного господарського циклу незалежно від його тривалості.

7	М.Р.Лучко, І.Д. Бенько [30, с. 104]	Зобов'язання є юридично регламентованим обов'язком компанії щодо виплати грошей і надання товарів, робіт, послуг, які виникли в результаті минулих подій.
8	Г.І.Моїсеєнко [34, с. 29]	Зобов'язання з розподілу виникають із розрахункових взаємовідносин підприємства з робітниками і службовцями по заробітній платі, з профспілками по відрахуваннях на соціальне страхування і фінансовими органами по платежах до бюджету.
9	С.В. Мочерний [17, с. 608]	Зобов'язання – це оформлені договором відносини між різними суб'єктами, згідно з якими одна зі сторін зобов'язана здійснювати певні дії на користь іншої або утриматись від небажаних для неї дій.
10	Б.Нидлз, Х.Андерсон, [36, с. 178]	Зобов'язання (liabilities) виникають в результаті здійснення фірмою різних угод і є юридичною основою для наступних платежів за товари чи надані послуги.
11	Б. Райан [48, с. 55]	Зобов'язання – угода, яка укладається між двома або більше сторонами для здійснення відповідної діяльності, що має економічну цілеспрямованість.
12	Б.А.Райзберг, Л.Ш.Лозовский, Е.Б.Стародубцев а [49]	Зобов'язання – це оформлені договором відносини, які полягають у тому, що одна із сторін, що укладає угоду зобов'язана здійснити певні дії на користь іншої сторони або втриматись від небажаних для неї дій.
13	Р.А. Слав'юк [50, с.275]	Зобов'язання – це обов'язок чи відповідальність діяти певним чином. Воно виникає тільки тоді, коли актив отримано або коли підприємство укладає невідмовну угоду придбати актив.
14	Е.Д.Чацкис, А.Н.Лысюк, Т.П.Михайлова [59, с. 117]	Зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникає внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що представляють собою економічні вигоди.

Джерело: авторська розробка

Застосування різних видів оцінки поточних зобов'язань в обліку

Вид оцінки	Характеристика
За історичною собівартістю	Зобов'язання відображаються за сумою надходження або за деяких інших обставин, та за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що як очікується будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності.
За поточною собівартістю	Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або за їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
За вартістю реалізації	Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашень, тобто за недисконтованою сумою грошей, яка як очікується буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
За теперішньою вартістю	Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які як очікується будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.

Джерело: розроблено на основі [24]

Порівняння методики оцінки активів та зобов'язань в обліку за міжнародними стандартами

Історична вартість	Поточна вартість	Реалізаційна вартість	Справжня вартість
Активи відображаються у розмірі випланих грошових коштів, або їх еквівалентів, або за справедливою вартістю компенсації, яка видана на їх придбання. Зобов'язання відображаються в розмірі надходження, отриманого в обмін на зобов'язання, або за певних обставин у розмірі грошових коштів, або їх еквівалентів, які будуть виплачені з тим, щоб виконати зобов'язання за нормального ходу діяльності.	Активи відображаються у звіті в розмірі грошових коштів або їх еквівалентів, які повинні бути виплачені у випадку, якщо цей або еквівалентний йому актив був би придбаний у поточному періоді. Зобов'язання відображаються у повному обсязі грошових коштів або їх еквівалентів, які б були потрібні для виплати зобов'язання в поточному періоді.	Активи відображаються в сумі грошових коштів або їх еквівалентів, яка може бути отримана від продажу або ліквідації. Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашення, яка уявляє собою недисконтовану суму грошових коштів або їх еквівалентів, які потребуються для погашення зобов'язання за нормального перебігу діяльності підприємства.	Активи відображаються дисконтованою поточною вартістю майбутніх чистих надходжень грошових коштів, які повинні бути генеровані статтею за нормального функціонування підприємства. Зобов'язання відображаються за поточною вартістю, яка уявляє собою дисконтовану собівартість майбутніх платежів при нормальному перебігу діяльності.

Джерело: розроблено на основі [51]

**Порівняльна характеристика міжнародного та національного стандартів з
обліку зобов'язань**

МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	П(С)БО 11 «Зобов'язання»	Висновки
1	2	3
Сфера застосування		
Застосовується всіма суб'єктами господарювання до обліку забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів, за винятком тих, які є результатом контрактів, що підлягають виконанню, крім випадків, коли контракт є обтяжливим; на які поширюється сфера застосування іншого стандарту. Застосовують до забезпечень реструктуризації (включаючи припинену діяльність)	Норми положення застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за МСФЗ). Застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань, установлених іншими П(С)БО	Частково збігаються
Визначення зобов'язань		
Зобов'язання - це теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття ресурсів із суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	Зобов'язання - це теперішня заборгованість суб'єкта господарювання, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття ресурсів із суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди	Повністю збігаються

1	2	3
Визнання зобов'язань		
Забезпечення слід визнавати, якщо: 1) суб'єкт господарювання має теперішню заборгованість (юридичну чи конструктивну) внаслідок минулої події; 2) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення заборгованості; 3) можна достовірно оцінити суму заборгованості	Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду	Частково збігаються
Оцінка зобов'язань		
Сума юридичних або конструктивних зобов'язань має бути найкращою оцінкою витратів, необхідних для погашення теперішньої заборгованості на дату балансу	1) довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю; 2) поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення; 3) непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою	Не збігаються
Класифікація зобов'язань		
1) забезпечення; 2) умовні зобов'язання; 3) можливі зобов'язання; 4) існуючі зобов'язання	1) довгострокові; 2) поточні; 3) непередбачені зобов'язання; 4) доходи майбутніх періодів	Не збігаються

Джерело: розроблено на основі [2]

Облікові номенклатури обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

№ з/п	Облікова номенклатура	Первинний облік				
		Складові характеристики		Причини виникнення факту	Документи, в яких фіксуються факти господарської діяльності	Завдання, в яких використовуються інформаційні дані
		якісні	кількісні			
1.	Проведено розрахунок з постачальниками і підрядниками за доставлену продукцію безготівковим перерахуванням	• ід кого • ому • ата • омер рахунка • ідстави	• ума	Укладання контракту з постачальниками	Платіжне доручення; виписка з рахунка	Облік запасів; облік готівкових та безготівкових розрахунків
2.	Оприбуткування товарно-матеріальних цінностей на складі покупця	• ід кого • ому • ата • трок дії • одаткові умови • ількість	• ума	Укладання контракту з постачальниками	Договір купівлі-продажу; рахунки-фактури; транспортні накладні	Облік запасів; облік розрахунків з постачальниками

Джерело: розроблено на основі [13]

Додаток К

Операції по обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Оплачено постачальникам і підрядникам: -з поточного рахунку, через акредитив	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"	31 "Рахунки в банках"
- виданими векселями	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"	62 "Короткострокові векселі видані"
- за рахунок короткострокової позики банку	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"	60 "Короткострокові позики"
Погашено заборгованість постачальникам товарами, готовою продукцією, роботами та послугами	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"	70 "Доходи від реалізації"
Оприбутковано від постачальників матеріальні цінності	• 20 "Запаси", • 22 "МШП", • 28 "Товари"	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"
Нараховано підрядникам за виконані роботи і надані послуги	• 23 "Виробництво", • 91 "Загальновиробничі витрати", • 92 "Адміністративні витрати"	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"
Відображено ПДВ згідно з податковими накладними постачальників	644 "Податковий кредит"	63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"

Джерело: розроблено на основі [13]

Додаток Л

Проводки з обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

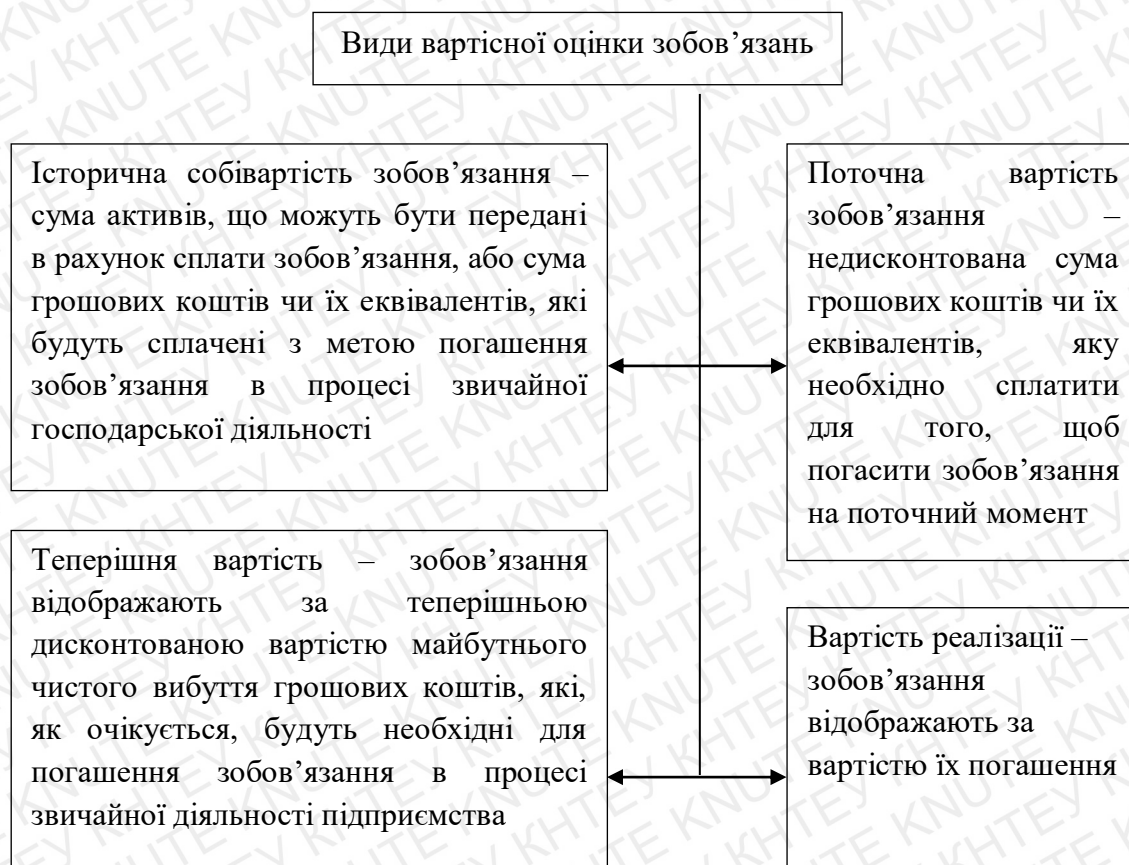
№	Господарська операція	Дт	Кт	Сума
Отримання товару				
1.	Отримано товар	281	631	8000,00
2.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	631	1600,00
3.	Оплата постачальником товару	631	311	9600,00
Сплата авансу постачальнику				
1.	Перерахування попередньої оплати за товар	371	311	9600,00
2.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	644	1600,00
3.	Отримано товар	281	631	8000,00
4.	Відображено розрахунки з ПДВ	644	631	1600,00
5.	Взаємозалік заборгованостей	631	311	9600,00
Оплата послуг оренди на місяць				
1.	Сплачений аванс за оренду	371	311	12000,00
2.	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	644	2000,00
3.	Відображено вартість послуги оренди після підписання акта приймання-передачі послуги	92	685	10000,00

4.	Відображено розрахунки з ПДВ	644	685	10000,00
5.	Взаємозалік заборгованостей	685	371	12000,00

Джерело: розроблено на основі даних підприємства

Додаток М

Види вартісної оцінки зобов'язань

Джерело: розроблено на основі [61]

Механізм дієвої системи ефективного управління кредиторської заборгованості

Джерело: розроблено на підставі аналізу джерел [35]

Додаток П

Платіжний календар ДП «Лакталіс-Україна» за 10–14 серпня 2020 року

Показник	10.08.20 р.	11.08.20 р.	12.08.20 р.	13.08.20 р.	14.08.20 р.	Разом
Грошові кошти на початок періоду	1 785	1 390	1435	1 421	855	1 785
Надходження від клієнтів:	182	30	46	202	75	535
– ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»	57	30		60		
– ТОВ "АШАН УКРАЇНА ГІПЕРМАРКЕТ"	70			80	75	
– ТОВ «Симпатик»	55		46	62		
Дохід від оренди основних засобів:		50				50
– оренда холодильного устаткування		50				50
Усього надходжень	182	80	46	202	75	585
Зарплата працівникам	250			525		775
Закупка тари і упаковок	110		20	145		275
Комунальні витрати		15			35	50
Зв'язок, Інтернет, поштові витрати, ПО	7		5		3	15
Господарчі витрати	10			50	45	105
Маркетингові витрати (реклама)		20	35	48		103
Податки	200					200
Усього видатків	577	35	60	768	83	1523
Грошові кошти на кінець періоду	1 390	1 435	1 421	855	847	847

Джерело: розроблено за даними підприємства

Додаток Р

Пояснювальна записка

Організаційно-економічна характеристика ДП «Лакталіс-Україна»

Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна» є частиною групи «Lactalis» - міжнародного молочного концерну, заснованого в 1933 році родиною Бенсьє у м. Лаваль, Франція. Французька група Lactalis з виробництва молочної продукції представлена 237 заводами в 42 країнах. В Україні Lactalis Groupe володіє двома молокопереробними заводами в Миколаївській і Дніпропетровській областях. Компанія випускає продукцію під торговими марками President, Lactel, «Дольче», «Фанні», «Лактонія» і ін. Лідерство компанії в європейському та світовому масштабах свідчать про найвище визнання професіоналів і споживачів. Лакталіс успішно працює на ринку України майже 20 років, і кожен рік – це чергова сходинка до поліпшення і досконалості. Протягом цього часу асортимент продукції постійно розширювався. Вивчаючи смаки українських споживачів, компанія постійно розробляє нові продукти, розвиває технології та вдосконалює упаковку.

Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна» входить у десятку найбільших виробників молочної продукції в Україні. Є дочірньою компанією міжнародного молочного концерну Lactalis Group — світового лідера на ринку молокопродуктів. Для визначення основних показників діяльності ДП «Лакталіс-Україна» були використані дані фінансової звітності за 2017-2019 роки, які наведені в таблиці 1 та таблиці 2.

Таблиця 1

Динаміка активів ДП «Лакталіс-Україна» за 2017-2019 рр.

Показники	Роки			Відхилення	
	2017	2018	2019	2018 р. від 2017 р.	2019 р. від 2018 р.

	Тис. грн.	Тис. грн.	Тис. грн.	абс.	відн., %	абс.	відн., %
Нематеріальні активи	10450,3	10455,2	10520,3	4,9	0,0	65,1	0,6
Незавершено будівництво							
Основні засоби	355772,7	406224,1	406423,9	50451,4	14,2	199,8	0,05

Продовження таблиці 1

Довгострокові фінансові інвестиції	2550772,6	2726389,6	2566560,6	175617,0	6,9	-159829,0	-5,9
Довгострокова дебіторська заоргованість	17728,1	18072,9	17894,8	344,8	1,9	-178,1	-1,0
Всього необоротних активів	2934723,7	3161141,8	3001399,6	226418,1	7,7	-159742,2	-5,1
Виробничі запаси	659439,5	673084,6	723168,6	13645,1	2,1	50084,0	7,4
Готова продукція	1570312,4	1399713,6	1138320,4	-170598,8	-10,9	-261393,2	-18,7
Товари	5012903,6	4439031,4	4590291,0	-573872,2	-11,4	151259,6	3,4
Векселі одержані	43126,4	51304,8	51973,4	8178,4	19,0	668,6	1,3
Дебіторська заборгованість за товари	1809549,3	1468168,6	2325169,8	-341380,7	-18,9	857001,2	58,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом	10335,6	9784,6	12305,4	-551,0	-5,3	2520,8	25,8
за виданими авансами	502473,6	731748,6	642312,2	229275,0	45,6	-89436,4	-12,2
з внутрішніх розрахунків	2243,0	3047,4	2905,6	804,4	35,9	-141,8	-4,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	105124,4	102530,6	113087,0	-2593,8	-2,5	10556,4	10,3
Поточні фінансові інвестиції	81972,4	90248,6	84031,2	8276,2	10,1	-6217,4	-6,9
Грошові кошти і їх еквіваленти	61097,8	65033,2	76912,8	3935,4	6,4	11879,6	18,3
Інші оборотні активи							
Всього оборотних активів	9858578,0	9033696,0	9760477,4	-824882,0	-8,4	726781,4	8,0

Витрати майбутніх періодів							
Всього активів	12793301,7	12194837,8	12761877,0	-598463,9	-4,7	567039,2	4,6

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності підприємства

Таблиця 2

Динаміка пасивів ДП «Лакталіс-Україна» за 2017-2019 рр.

Показники	Роки					Відхилення	
	2017	2018	2019	2018 р. від 2017 р.		2019 р. від 2018 р	
	Тис. грн.	Тис. грн.	Тис. грн.	абс.	відн., %	абс.	відн., %
Статутний капітал	483690,2	483690,2	483690,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Інший додатковий капітал	4147728,4	3774820,9	4913033,3	-372907,5	-9,0	1138212,4	30,2
Резервний капітал	605123,7	731056,1	704512,3	125932,4	20,8	-26543,8	-3,6
Нерозподілений прибуток (збиток)							
Всього власного капіталу	5236542,3	4989567,2	6101235,8	-246975,1	-4,7	1111668,6	22,3
Довгострокові кредити банків							
Інші довгострокові зобов'язання	21235,2	21325,1	21021,3	89,9	0,4	-303,8	-1,4
Всього довгострокових зобов'язань	21235,2	21325,1	21021,3	89,9	0,4	-303,8	-1,4
Короткострокові кредити банків	1866904,7	1988092,4	1942341,2	121187,7	6,5	-45751,2	-2,3
Векселі видані	145126,4	152304,8	152973,4	7178,4	4,9	668,6	0,4
Кредиторська заборгованість за товари	4675773,6	3976364,4	3929479,9	-699409,2	-15,0	-46884,5	-1,2
Поточні зобов'язання за розрахунками: з авансів одержаних	121250,5	113254,3	112895,6	-7996,2	-6,6	-358,7	-0,3
з бюджетом	15335,6	16784,6	13305,4	1449,0	9,4	-3479,2	-20,7

з позабюджетних платежів							
зі страхування	245240,3	356489,3	312102,5	111249,0	45,4	-44386,8	-12,5
з оплати праці	151354,2	155410,5	161398,2	4056,3	2,7	5987,7	3,9
з внутрішніх розрахунків							

Продовження таблиці 2

Інші поточні зобов'язання	314538,9	425245,2	15123,7	110706,3	35,2	-410121,5	-96,4
Всього поточних зобов'язань	7535524,2	7183945,5	6639619,9	-351578,7	-4,7	-544325,6	-7,6
Доходи майбутніх періодів							
Валюта балансу	12793301,7	12194837,8	12761877,0	-598463,9	-4,7	567039,2	4,6

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності підприємства

Компанія присутня в Україні з 1996 року в результаті створення спільного підприємства з молочним комбінатом у Миколаєві та купівлі другого промислового об'єкту у Павлограді в 2007 році.

Компанія «Лакталіс» в Україні виробляє близько 250 найменувань продукції під відомими брендами: Président, «Дольче», «Лактонія», Lactel, «Фанні» і «ЛокоМоко». У компанії працює понад 750 чоловік. Впродовж багатьох років «Лакталіс» є одним із лідерів у категоріях: Кисломолочний Сир («Творожна Традиція» ТМ Président), Сметана у стаканчику (ТМ Président), Сиркові десерти (ТМ Дольче). Окрім виробництва компанія імпортує сири з підприємств Групи Lactalis під всесвітньо відомими брендами: Société, Président, Galbani.[39]

Продукція Groupe Lactalis виготовляється на 250 заводах у 50 країнах, представлена в 94 країнах на п'яти континентах. Річний обсяг заготовленого молока сягає 19 млрд літрів. У Групі працюють понад 80 000 людей по всьому світу.

Оборот групи Lactalis складає 18,4 млрд. євро.

Оборот по категоріям:

- Сири – 32% ;

- Питне молоко – 25% ;
- Йогурти і десерти – 13% ;
- Інгредієнти – 13% ;
- Масло і вершки – 10% ;
- Інші продукти – 7% .

Оборот по регіонам:

- Європа – 32% ;
- Америка – 22% ;
- Океанія – 13% ;
- Африка – 6% .

На території України розміщені 2 заводи Lactalis, а саме у Миколаєві та Павлограді.

Сьогодні «Лакталіс» в Україні виробляє близько 200 найменувань продукції під відомими брендами: President, «Дольче», «Лактонія», Lactel, «Фанні» і «ЛокоМоко».

У компанії працює понад 750 чоловік. Завдяки їх професіоналізму і наполегливій роботі «Лакталіс» впродовж багатьох років є одним із лідерів на українському ринку молочної продукції.

Компанія знаходиться на 5 місці зі збору молока; співпрацює з 63 фермами та 40 приймальними пунктами, які обладнані спеціальними холодильними танками і сучасними міні-лабораторіями. Збір якісного молока відбувається в 10 областях України. Найвіддаленіші ферми – постачальники сировини знаходяться на відстані 700–800 км від заводів. В автопарку компанії 25 сучасних молоковозів із системою охолодження молока, 23 причеми з охолоджувальними танками і 12 міні-автомобілів з охолоджувачами для швидкої та зручної доставки якісної сировини. [39]

ДП «Лакталіс-Україна» є лідером серед молокопереробних підприємств України. З точки зору організаційної структури компанія «Лакталіс-Україна» сформована за рахунок об'єднання у своїй власності чотирьох молококомбінатів, а також мережі торговельних підприємств.

При цьому українська компанія активно використовує організаційні можливості материнської компанії «Lactalis». Компанія «Лакталіс-Україна» використовує вертикально-інтегрований ланцюжок організації виробництва. Організація інтеграційних зв'язків «Лакталіс-Україна» виглядає так: агропромислові підприємства (населення) → переробка сировини → виробництво молочної продукції → зовнішня логістика і збут продукції → власний мерчандайзинг для просування продукції на ринку.

Виробничі можливості «Лакталіс-Україна» характеризуються такими показниками: переробка 262 тонн молочної сировини, виробництво 10,2 тонни масла, 6,7 тонни харчового казеїну на добу. У 1996 році підприємство запустило перший в Україні цех по виробництву харчового казеїну. Компанія «Лакталіс-Україна» організувала установку холодильників в селах, де вона здійснює закупки молока у населення. Продукція компанії не містить консервантів. Основною проблемою виробників молочної продукції є забезпечення власного виробництва сировиною.

Розглянемо аналіз складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості, що наведений в таблиці 3.

Таблиця 3

**Аналіз складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості
ДП «Лакталіс-Україна»**

Показники	Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення			
	На початок звітного року, тис. грн.	На кінець звітного року, тис. грн.	на початок звітного року	на кінець звітного року	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року	в % до величини зміни кредиторської заборгованості
Кредиторська заборгованість всього, в тому	132564	128572	100,0	100,0	-3992	x	-3,0	100,0

числі:								
1.1. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	109578	106854	82,7	83,1	-2724	0,4	-2,5	68,2

Продовження таблиці 3

1.2. Кредиторська заборгованість за розрахун- ками:	21608	21536	16,3	16,8	-72	0,5	-0,3	1,8
за довгостро- ковими зобо- в'язаннями	-	-	-	-	-	-	-	-
– зі страхування	8035	6876	6,1	5,3	-1159	-0,7	-14,4	29,0
– з оплати праці	12375	12545	9,3	9,8	170	0,4	1,4	-4,3
– за одержа- ними авансами	1198	2115	0,9	1,6	917	0,7	76,5	-23,0
– за розрахун- ками з учасни- ками	-	-	-	-	-	-	-	-
– із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3. Інші пото- чні зобов'я- зання	1378	182	1,0	0,1	-1196	-0,9	-86,8	30,0

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності підприємства

З табл. 3 видно, що кредиторська заборгованість на кінець звітного періоду порівняно з початком зменшилась на 3992 тис. грн., або на 3%. Це відбулось за рахунок зменшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 2724 тис. грн., або в 2,5 %, інших поточних зобов'язань на 1196 тис. грн., або на 86,8% та кредиторської заборгованості за розрахунками на 72 тис. грн., або на 0,3%. В структурі кредиторської заборгованості на початок звітного року найбільшу питому вагу займала заборгованість за товари, роботи, послуги – 82,7%, питома вага кредиторської заборгованості за розрахунками - 16,3%, інші поточні зобов'язання – 1,0%. На кінець звітного року відбулись наступні зміни в структурі кредиторської заборгованості: збільшилась питома вага кредиторської заборгованості за товари, роботи,

послуги на 0,4%, питома вага інших поточних зобов'язань зменшилась на 0,9%. Питома вага кредиторської заборгованості за розрахунками збільшилась на 0,5%.

За останні роки сировинна база в Україні суттєво скорочується, що зумовлює загострення конкуренції з боку підприємств за сировинні ринки, підвищення закупівельних цін на молоко. Конкуренція за доступ до сировинних ресурсів спонукає молочні компанії до створення холдингів, а також злиття чи поглинання дрібних і середніх виробників з крупними підприємствами, що мають зв'язки з агро-виробниками та власними мережами заготівель молока у населення.

Для формування ринкових ресурсів, таких як бренд, канали збуту та лояльність споживачів, необхідні значні фінансові інвестиції. Більшість виробників молочної продукції на вітчизняному ринку становлять невеликі регіональні молокопереробні заводи, які не мають таких можливостей. У продуктовий портфель компанії входить 8 торгових марок.

Диференціація брендів здійснюється як за ціновими сегментами (цільовою аудиторією), так і за товарними групами:

- Молочні і кисломолочні продукти: ТМ «President», ТМ «Фанні», ТМ «Lactel»;
- Творожки, йогурти, кефір, десерти: ТМ «Дольче», ТМ «Лактонія», ТМ «Локо Моко»;
- Сири: ТМ «Galbani» (італійські сири), ТМ «Societe» (французькі сири).

Ключовим корпоративним трендом компанії «Лакталіс-Україна» є ТМ «President».

У 2004 році портфель компанії поповнюється вітчизняними торговими марками низького цінового сегменту «Лактонія» та «Білосвіт». При цьому, продукція бренду «Лактонія» славиться тим, що містить унікальний корисний компонент – лактулозу. Щорічно продуктова лінійка компанії поповнюється новими видами молочної продукції. Так, у 2007 році споживачам запропоновано новий продукт – творожну запіканку, а також делікатесні

французькі та італійські сири «Societe» «Galbani». Таким чином, продукція ДП «Лакталіс – Україні» представлена як у низькому, так і високому цінових сегментах, а також покриває практично усі сегменти ринку молочної продукції України, що забезпечує високий рівень впізнаваності всіх торгових марок. При цьому, завдяки існуючим можливостям подальшої консолідації ринку молочної продукції України, підприємство має можливість підвищити рівень їх компліментарності за рахунок придбання нових виробничих потужностей, зростання вартості бренду, виходу на міжнародні ринки тощо.

До інтелектуальних ресурсів компанії можна віднести:

- знання і досвід як виробничого, так і управлінського персоналу, а також корпоративну культуру та інтелектуальний потенціал материнської компанії «Lactalis»;
- розроблені рецептури виробництва десертів, творожків, запіканки, а також сирів; досвід в організації ефективних бізнес-процесів як у виробництві, так і в логістиці та збуті молочної продукції.

Оскільки основна сировина - молоко, займає більше 70% у собівартості продукції, то зростання його ціни суттєво впливає на формування цінової політики компанії особливості та реалізації її стратегії на відповідному ціновому сегменті ринку. Крім цього, важливе значення має якість сировини, яка тісно пов'язана із якістю кінцевого продукту. Рівень унікальності сировинних ресурсів в сучасних умовах обумовлюється якістю молока, яке постачається агропромисловими підприємствами, фермерськими чи приватними господарствами. ДП «Лакталіс-Україна» використовує систему контролю якості сировини, що впливає й на забезпечення високої якості кінцевої продукції. Щорічне скорочення сировинної бази на фоні зростання асортименту та обсягів виробництва різних видів молочної продукції зумовлюють загострення конкуренції між виробниками за доступ сировини. Досягнення переваг за сировинними ресурсами отримують в основному лідери ринку на основі вертикальної інтеграції із агропромисловими підприємствами, фермерами та тісною співпрацею із приватними господарствами.

Високий рівень технічної оснащеності виробництва мають лише лідери ринку (компанії Юнімілк-Україна, Вімм-Білл-Данн-Україна та Мілкіленд-Україна), а оскільки їх сукупна ринкова частка менше 50%, то в цілому рівень унікальності цього виду ресурсу є високим. Конкурентні переваги, що отримує компанія «Лакталіс-Україна» від використання цього виду ресурсу, не є довгостроковими, оскільки в сучасних умовах швидко скорочується тривалість життєвого циклу техніки та технологій, а трансфер інновацій є поширеним явищем. Рівень використання компанією цього виду ресурсів є досить високим. Завдяки сформованій технічній і технологічній базі на ДП «Лакталіс-Україна» постійно здійснюється вдосконалення технології виробництва, розширення асортименту та виведення нових видів молочної продукції, що дозволяє їй покрити всі сегменти ринку молочної продукції.

Результати проведених розрахунків інтегральної оцінки існуючого стратегічного статусу ресурсів ДП «Лакталіс-Україна» дозволяють зробити такі висновки: до категорії ресурсів із високим стратегічним статусом можна віднести ринкові ресурси, що представлені нематеріальними активами (торговими марками) та інформаційно-інтелектуальні ресурси; до категорії ресурсів, що наближаються до рівня високого стратегічного статусу відносяться такі ресурси (за ступенем наближення): персонал, технічні і технологічні ресурси, матеріальні ресурси, організаційні ресурси; категорії ресурсів із низьким стратегічним статусом у компанії немає.

Додаток С

Баланс та Звіт про фінансові результати за 2015-2019 роки

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2015	12	31
Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»	за ЄДРПОУ	25593656		
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство	за КОПФГ	160		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33		
Середня кількість працівників ¹ 800				
Адреса, телефон вул. Естонська, 120				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 р.**

Форма № 1		Код за ДКУД		1801002
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	12360	10250	
первісна вартість	1001	12525	10420	
накопичена амортизація	1002	165	170	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби	1010	322125	320156	
первісна вартість	1011	937339	932717	
знос	1012	615214	612561	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2458654	2449614	
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17235	17892	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	

Усього за розділом I	1095	2810374	2797912
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	652012	659851
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7854261	7958657
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	456981	492365
з бюджетом	1135	9432	9587
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатка 1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	99859	101152
Поточні фінансові інвестиції	1160	83215	80269
Гроші та їх еквіваленти	1165	55698	58695
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	42957	43125
Усього за розділом II	1195	9254415	9403701
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12064789	12201613
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	483690	483690
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3954518	3996259
Резервний капітал	1415	586541	595214
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5024749	5075163
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18547	19986
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	18547	19986
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1598624	1637935
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4681442	4501236
розрахунками з бюджетом	1620	12984	13593
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	21568	239981
розрахунками з оплати праці	1630	148751	150232
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	558124	563487
Усього за розділом III	1695	7021493	7106464
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700		-

утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	12064789	12201613

Керівник _____

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер _____

Товстик Н.В.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2015	12	31
25593656		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801004**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15465123	14596145
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12235254)	(11562562)
Валовий:			
прибуток	2090	3229869	3033583
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	521258	512354
Адміністративні витрати	2130	(2752147)	(2658456)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(402941)	(398547)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	596039	488934
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	596039	488934
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	152534	149521
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	443505	339413

збиток	2355	(-)	(-)
--------	------	-------	-------

Продовження додатка 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	443505	339413

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7460374	7412561
Витрати на оплату праці	2505	3554124	2944852
Відрахування на соціальні заходи	2510	845365	843121
Амортизація	2515	173117	116541
Інші операційні витрати	2520	2925145	2561254
Разом	2550	14958125	13878329

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
--------------	-----------	-------------------	---

1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2016	12	31
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	25593656		
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	8039100000		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників ¹ 800	за КВЕД	46.33		
Адреса, телефон вул. Естонська, 120				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2016 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801002

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10250	10345
первісна вартість	1001	10420	10485
накопичена амортизація	1002	170	140
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	320156	325625
первісна вартість	1011	932717	949193
знос	1012	612561	623568
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2449614	2452365
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17892	18236
Відстрочені податкові активи	1045	-	-

Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2797912	2806571
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	659851	661253
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7958657	8123658
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	492365	495623
з бюджетом	1135	9587	9658
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатка 1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	101152	101256
Поточні фінансові інвестиції	1160	80269	81256
Гроші та їх еквіваленти	1165	58695	59635
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	43125	43521
Усього за розділом II	1195	9403701	9575860
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12201613	12382431
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	483690	483690
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3996259	4012562
Резервний капітал	1415	595214	596324
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5075163	5092576
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	19986	20123
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	19986	20123
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1637935	1719840
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4501236	4562387
розрахунками з бюджетом	1620	13593	14256
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	239981	240874
розрахунками з оплати праці	1630	150232	153684
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	563487	578691
Усього за розділом III	1695	7106464	7269732

IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	12201613	12382431

Керівник _____

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер _____

Товстик Н.В.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	12	31
25593656		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801004

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15541214	15465123
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12551241)	(12235254)
Валовий:			
прибуток	2090	2989973	3229869
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	531254	521258
Адміністративні витрати	2130	(2512541)	(2752147)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(403125)	(402941)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	605561	596039
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	605561	596039
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	149871	152534
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-

Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	455690	443505
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження додатка 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	455690	443505

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7750124	7460374
Витрати на оплату праці	2505	3572125	3554124
Відрахування на соціальні заходи	2510	850128	845365
Амортизація	2515	175234	173117
Інші операційні витрати	2520	2930149	2925145
Разом	2550	15277760	14958125

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
--------------	--------------	----------------------	--

1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2017	12	31
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	25593656		
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	8039100000		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників ¹ 800	за КВЕД	46.33		
Адреса, телефон вул. Естонська, 120				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД **1801002**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10345	10450
первісна вартість	1001	10485	10605
накопичена амортизація	1002	140	155
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	325625	355773
первісна вартість	1011	949193	1054518
знос	1012	623568	698745
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2452365	2550773
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	18236	17728

Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2806571	2934724
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	661253	659440
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8123658	8392765
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	495623	502474
з бюджетом	1135	9658	10336
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатка 1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	101256	105124
Поточні фінансові інвестиції	1160	81256	81972
Гроші та їх еквіваленти	1165	59635	61098
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	43521	45369
Усього за розділом II	1195	9575860	9858578
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12382431	12793302
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	483690	483690
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	4012562	4147728
Резервний капітал	1415	596324	605124
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5092576	5236542
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20123	21235
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	20123	21235
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1719840	1866905
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4562387	4675774
розрахунками з бюджетом	1620	14256	15336
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	240874	245240
розрахунками з оплати праці	1630	153684	151354
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	578691	580916

Усього за розділом III	1695	7269732	7535525
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	12382431	12793302

Керівник _____

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер _____

Товстик Н.В.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2017	12	31
25593656		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801004

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16125934	15541214
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13001257)	(12551241)
Валовий:			
прибуток	2090	3124677	2989973
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	790234	531254
Адміністративні витрати	2130	(2910258)	(2512541)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(475260)	(403125)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	529393	605561
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	529393	605561
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	152347	149871

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	377046	455690
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження додатка 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	377046	455690

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7845023	7750124
Витрати на оплату праці	2505	3451265	3572125
Відрахування на соціальні заходи	2510	875012	850128
Амортизація	2515	178549	175234
Інші операційні витрати	2520	3258472	2930149
Разом	2550	15608321	15277760

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2018	12	31
Територія м. Київ	за ЄДРПОУ	25593656		
Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	8039100000		
Вид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КОПФГ	160		
Середня кількість працівників ¹ 800	за КВЕД	46.33		
Адреса, телефон вул. Естонська, 120				

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801002

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10450	10455
первісна вартість	1001	10605	10600
накопичена амортизація	1002	155	145
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	355773	406224
первісна вартість	1011	1054518	1126325
знос	1012	698745	720101
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2550773	2726390

інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	17728	18073
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2934724	3161142
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	659440	673085
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8392765	7306913
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	502474	731749
з бюджетом	1135	10336	9785
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатка 1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	105124	102531
Поточні фінансові інвестиції	1160	81972	90249
Гроші та їх еквіваленти	1165	61098	65033
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	45369	54351
Усього за розділом II	1195	9858578	9033696
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12793302	12194838
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	483690	483690
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	4147728	3774821
Резервний капітал	1415	605124	731056
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5236542	4989567
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	21235	21325
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	21235	21325
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1866905	1988092
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4675774	3976364
розрахунками з бюджетом	1620	15336	16785
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	245240	356489
розрахунками з оплати праці	1630	151354	155411

Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	580916	690805
Усього за розділом III	1695	7535525	7183946
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	12793302	12194838

Керівник _____

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер _____

Товстик Н.В.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	12	31
25593656		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801004

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15851024	16125934
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13258743)	(13001257)
Валовий:			
прибуток	2090	2592281	3124677
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	710235	790234
Адміністративні витрати	2130	(2356987)	(2910258)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(461235)	(475260)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	484294	529393
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	484294	529393
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	149581	152347
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	334713	377046
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження додатка 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	334713	377046

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7581032	7845023
Витрати на оплату праці	2505	3215201	3451265
Відрахування на соціальні заходи	2510	850211	875012
Амортизація	2515	175258	178549
Інші операційні витрати	2520	3201594	3258472
Разом	2550	15023296	15608321

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ренато Русчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна» Територія м. Київ Організаційно-правова форма господарювання Дочірнє підприємство Вид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами Середня кількість працівників ¹ 800 Адреса, телефон вул. Естонська, 120	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ		
		2019	12	31
		25593656		
		8039100000		
		160		
		46.33		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801002

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10455	10520
первісна вартість	1001	10600	10680
накопичена амортизація	1002	145	160
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	406224	406424
первісна вартість	1011	1126325	1204986
знос	1012	720101	798562
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2726390	2566561
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	18073	17895
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3161142	3001400
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	673085	723169
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7306913	8053781
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	731749	642312
з бюджетом	1135	9785	12305
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатка 1

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	102531	113087
Поточні фінансові інвестиції	1160	90249	84031
Гроші та їх еквіваленти	1165	65033	76913
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	54351	54879
Усього за розділом II	1195	9033696	9760477
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12194838	12761877
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	483690	483690
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	3774821	4913034
Резервний капітал	1415	731056	704512
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	4989567	6101236
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	21325	21021
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	21325	21021
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1988092	1942341
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3976364	3929480
розрахунками з бюджетом	1620	16785	13305
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	356489	312103

розрахунками з оплати праці	1630	155411	161398
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	690805	280993
Усього за розділом III	1695	7183946	6639620
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	12194838	12761877

Керівник

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Дочірнє підприємство «Лакталіс-Україна»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	12	31
25593656		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801004

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16451023	15851024
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13812562)	(13258743)
Валовий:			
прибуток	2090	2638461	2592281
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	732102	710235
Адміністративні витрати	2130	(2378512)	(2356987)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(463918)	(461235)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	528133	484294
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	528133	484294
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	152328	149581
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	375805	334713
збиток	2355	(-)	(-)

Продовження додатка 1

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	375805	334713

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7651203	7581032
Витрати на оплату праці	2505	3285145	3215201
Відрахування на соціальні заходи	2510	855984	850211
Амортизація	2515	180965	175258
Інші операційні витрати	2520	3205481	3201594
Разом	2550	15178778	15023296

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Ренато Рушчик

Головний бухгалтер

Товстик Н.В.